

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr ...
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia ...



**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DĄBRÓWNO**

**CZEŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Dąbrówno, 2023 r.

OPRACOWANIE WYKONANE PRZEZ:

**PRZEDSIĘBIORSTWO
GOSPODARKI GRUNTAMI**



PLUSKI, UL. PLUSZNA 19, 11-034 STAWIGUDA

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO:

mgr inż. Maciej Wronka

mgr inż. Emilia Gałuszka-Wronka

mgr inż. Marta Witkowska

SPIS TREŚCI

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.....	6
1.1. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	6
1.1.1. CEL GŁÓWNY	6
1.1.2. CELE SZCZEGÓŁOWE	6
1.2. ZADANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ SŁUŻĄCE REALIZACJI ZAŁOŻONYCH CELÓW	7
1.3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	8
1.3.1. OGÓLNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ	9
1.3.2. SZCZEGÓŁOWE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ	10
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY.....	14
2.1. PODSTAWOWE KIERUNKI DOTYCZĄCE ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW	14
2.2. WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ	16
2.3. TERENY PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM I ZAKAZOM ZABUDOWY	18
3. OBSZARY I OBIEKTY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	20
3.1. OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	20
3.2. OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	32
3.3. OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH	34
3.4. OCHRONA POWIETRZA	35
3.5. OCHRONA PRZED HAŁASEM	36
3.6. OCHRONA GRUNTÓW	37
4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	39
4.1. OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ	39
4.2. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	43
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	45
5.1. KOMUNIKACJA DROGOWA	45
5.2. KOMUNIKACJA ROWEROWA	50
5.3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	51
5.3.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA	51
5.3.2. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW	53
5.3.3. GOSPODAROWANIE ODPADAMI	55
5.3.4. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA	56
5.3.5. SIEĆ GAZOWA	57
5.3.6. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA	57
5.3.7. CIEPŁOWNICTWO	58
5.3.8. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	58
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	59
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTAŁENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA.....	60
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU	60

NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	61
8.1. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	61
8.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI	61
8.3. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M ²	61
8.4. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	61
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	62
10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	63
10.1. TERENY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	63
10.2. TERENY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	64
11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	66
11.1. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ.....	66
11.2. OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	66
12. OBSZARY WYSTĘPOWANIA SUROWCÓW NATURALNYCH, W TYM OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	67
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	70
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIE, REHABILITACJI REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE	70
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	71
16. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ ELEKTRYCZNA Z OZE O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMÍ W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU	71
17. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM	71

WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno stanowi dokument określający zasady polityki przestrzennej gminy, wyznacza kierunki przekształceń struktury przestrzennej gminy oraz kierunki zmian w zagospodarowaniu i przeznaczeniu terenów.

Do opracowania dokumentu studium przystąpiono na podstawie Uchwały Nr XL/261/2021 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno składa się z następujących części:

CZEŚĆ I. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, zatytułowana „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w której skład wchodzi:

- tekst studium pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- rysunek studium w skali 1:25000 pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”

CZEŚĆ II. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, zatytułowana „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w której skład wchodzi:

- ustalenia studium pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno – Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
- rysunek studium w skali 1:25000 pt. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno – Kierunki zagospodarowania przestrzennego”

Studium zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (t.j. Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233).

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

1.1. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1.1. CEL GŁÓWNY

Głównym celem polityki przestrzennej gminy Dąbrówno jest zrównoważony rozwój społeczno – gospodarczy, polegający na:

- zachowaniu i ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych stanowiących ważny potencjał gminy, podnoszących atrakcyjność turystyczną gminy,
- podnoszeniu poziomu życia mieszkańców i atrakcyjności zamieszkania,
- umożliwieniu rozwoju różnych funkcji gospodarczych na terenie gminy, także poprzez minimalizowanie konfliktów między nimi.

1.1.2. CELE SZCZEGÓŁOWE

Osiągnięcie celu głównego będzie realizowane poprzez wypełnienie celów szczegółowych, które stanowiąc będą podstawę rozwoju gminy Dąbrówno. Wśród tych celów wyróżnia się:

- a) *cele społeczno-ekonomiczne* – tworzenie niezbędnych mechanizmów wpływających na rozwój gospodarczy gminy, zapewniających stały spadek bezrobocia, a co za tym idzie podnoszenie zamożności mieszkańców, uruchamianie procesów zapobiegających emigracji ludności z terenu gminy, zapewnienie dogodnych warunków życia oraz odpowiedniego standardu dostępu do usług publicznych (oświata, ochrona zdrowia, sport i rekreacja, kultura), a także dostępu do usług komercyjnych i handlu, integracja mieszkańców gminy poprzez wyznaczenie i urządzenie obszarów przestrzeni publicznych. Kształtowanie struktury osadniczej wraz z wyposażaniem terenów w niezbędne sieci infrastruktury technicznej tak, aby tworzyły interesującą ofertę mieszkaniową, turystyczną, a także inwestycyjną związaną z różnego rodzaju formami działalności gospodarczej,
- b) *cele przyrodnicze* – prowadzenie działań mających na uwadze ochronę cennych obszarów i obiektów znajdujących się w granicach gminy, zachowanie, ochronę i poprawę jakości zasobów środowiska przyrodniczego poprzez egzekwowanie obowiązujących zasad użytkowania i zagospodarowania terenów, ochrona walorów krajobrazowych,
- c) *cele kulturowe* – dążenie do zachowania dziedzictwa kulturowego, zabytków, obiektów i obszarów archeologicznych. Podejmowanie działań wpływających na poprawę stanu cennych obiektów zabytkowych,
- d) *cele przestrzenne* – kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Wspomaganie działań planistycznych mających na celu lokalizowanie w formie bezkonfliktowej zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej, obiektów usługowych i produkcyjnych oraz terenów rolniczych.

1.2. ZADANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ SŁUŻĄCE RALIZACJI ZAŁOŻONYCH CELÓW

Podstawowymi zadaniami polityki przestrzennej dla realizacji założonych celów będą:

- 1) dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych:
 - pełne zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną większych miejscowości w gminie,
 - respektowanie zasad obowiązujących w granicach prawnych form ochrony przyrody,
 - ograniczenie lokalizacji funkcji osadniczych oraz gospodarczych (poza wydobyciem kopalin lokalizowanym w miejscu ich występowania oraz lokalizacją odnawialnych źródeł energii) do istniejących jednostek osadniczych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa,
 - położenie nacisku na rekultywację terenów powyrobiskowych.
- 2) dla podniesienia poziomu życia mieszkańców i atrakcyjności zamieszkania na terenie gminy oraz jej atrakcyjności turystycznej:
 - poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez polepszenie stanu dróg w gminie, realizację ścieżek rowerowych,
 - poprawa wyposażenia w infrastrukturę techniczną wszystkich jednostek osadniczych,
 - wzmocnienie wyposażenia jednostek osadniczych w usługi publiczne i tereny rekreacyjne, w tym boiska i świetlice,
 - lokalizacja na terenach zabudowy mieszkaniowej wyłącznie usług nieuciążliwych, służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców,
 - stwarzanie odpowiednich warunków do rozwoju zabudowy turystycznej,
 - wyznaczenie nowych lokalizacji dla inwestycji produkcyjnych generujących miejsca pracy, w odpowiedniej separacji od zabudowy mieszkaniowej,
- 3) dla umożliwienia rozwoju różnych funkcji gospodarczych na terenie gminy, także poprzez minimalizowanie konfliktów między nimi:
 - poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz gminy,
 - poprawa zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną,
 - położenie nacisku na ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych, niezbędnych do rozwoju turystyki,
 - stosowanie separacji przestrzennej lub zieleni izolacyjnej pomiędzy uciążliwymi funkcjami usługowymi lub przemysłowymi a zabudową mieszkaniową i rekreacyjną,
 - realizowanie instalacji do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł głównie poza obszarami prawnych form ochrony przyrody.

1.3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

W celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, na podstawie analizy uwarunkowań wynikających z charakteru środowiska przyrodniczego, stanu zabudowy i zagospodarowania oraz wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną, obszar gminy Dąbrówno został podzielony na trzy strefy polityki przestrzennej (ich granice wyznaczone zostały na rysunku studium) o zróżnicowanych predyspozycjach rozwojowych, dla których określa się skalę rozwoju gospodarczego, w tym także rozwoju zabudowy, przy zachowaniu wartości środowiskowych, przyrodniczych i kulturowych. Są to następujące strefy:

TABELA 1

<p>I przyrodniczo- krajobrazowa</p>	<p>Strefa obejmująca północno-zachodnią część gminy, znajdująca się w granicach form ochrony przyrody: Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich, obszaru Natura 2000 Ostoja Dylewskie Wzgórze oraz częściowo Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich wraz z największym w gminie zwartym kompleksem leśnym.</p> <p>W granicach strefy dopuszcza się kontynuację funkcji aktualnie realizowanych oraz rozwój w kierunkach zabudowy turystyki i rekreacji oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej, w miejscach wskazanych na rysunku studium.</p> <p>Zakłada się tworzenie turystycznych ścieżek pieszych i rowerowych, a także lokalizację obiektów związanych z obsługą turystyki.</p> <p>Wszelkie inwestycje na terenach objętych prawnymi formami ochrony przyrody należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi tych obszarów.</p>
<p>II mieszkaniowo- rekreacyjna</p>	<p>Strefa centralna, obejmująca środkową część gminy z głównym ośrodkiem osadniczym, usługowym i gospodarczym – miejscowością Dąbrówno oraz sąsiadującymi ośrodkami pomocniczymi, w większości znajdująca się w granicach Dąbrówieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ze znacznym udziałem akwenów wodnych i kompleksów leśnych.</p> <p>Obszar predysponowany do rozwoju funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi usługami, w tym usługami publicznymi w zakresie administracji, oświaty, zdrowia itp., jak również funkcji turystycznych i rekreacyjnych, realizowanych w głównej mierze w pobliżu jezior.</p> <p>Dogodną komunikację obszaru zapewnia przebiegająca przez teren strefy droga wojewódzka nr 542.</p> <p>W granicach strefy dopuszcza się kontynuację funkcji aktualnie realizowanych oraz rozwój w kierunkach wskazanych na rysunku studium.</p> <p>Wszelkie inwestycje na terenach objętych prawnymi formami ochrony przyrody</p>

	należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi tych obszarów.
III rolniczo- gospodarcza	<p>Strefa okalająca strefę centralną, obejmująca skrajne części gminy- na wschodzie, południu, zachodzie i północy, o dobrych predyspozycjach do rozwoju rolnictwa, w tym zabudowy zagrodowej, jak również mieszkaniowej, a także zabudowy związanej z szeroko pojętą działalnością gospodarczą, w tym przemysłową i wydobywczą ze względu na występowanie złóż kopalin naturalnych.</p> <p>Obszar predysponowany również do realizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł (ze względu na położenie w większości poza formami ochrony przyrody). Na rysunku studium wyznaczone zostały obszary przeznaczone pod realizację farm fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW.</p> <p>W granicach strefy dopuszcza się kontynuację funkcji aktualnie realizowanych oraz rozwój w kierunkach wskazanych na rysunku studium.</p>

1.3.1. OGÓLNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Ustala się następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich stref polityki przestrzennej:

- a) w zakresie lokalizacji nowej zabudowy, w pierwszej kolejności powinny zostać zainwestowane tereny położone w granicach oznaczonych na rysunku studium jako stan istniejący- istniejąca zabudowa, a następnie zabudowa powinna być kontynuowana na terenach oznaczonych jako kierunki rozwoju zabudowy,
- b) ustala się konieczność przeciwdziałania tendencjom do rozpraszania zabudowy;
- c) działalność usługowa i produkcyjna lokalizowana w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i turystycznej nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi,
- d) w ramach poszczególnych kierunków rozwoju i terenów istniejącej zabudowy dopuszcza się realizację zieleni towarzyszącej, terenów służących rekreacji i wypoczynkowi społeczności lokalnej oraz dróg i terenów infrastrukturalnych niezbędnych do zapewnienia obsługi istniejącej i projektowanej zabudowy,
- e) dopuszcza się realizację dróg publicznych na terenie całej gminy, bez określania ich przebiegu w dokumencie studium, jeśli nie powodują one zakłócenia podstawowej funkcji terenu i nie naruszają przepisów odrębnych,
- f) na terenach określonych jako rolnicza przestrzeń produkcyjna ustala się możliwość tworzenia nowej zabudowy zagrodowej dla potrzeb gospodarstw rolnych;

- g) wskazane jest kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej między terenami mieszkaniowymi i terenami działalności gospodarczej lub stosowanie separacji przestrzennej, zapewniającej ograniczenie uciążliwości,
- h) na terenie całej gminy zabrania się lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- i) należy dążyć do ograniczenia do minimum przekształcania gruntów rolnych na cele niezwiązane z działalnością rolniczą w szczególności gruntów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- j) dopuszcza się na terenie gminy realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – instalacji fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW, w miejscach wskazanych na załączniku nr 2A. Obszary określone zostały wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- k) nie należy lokalizować zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii,
- l) nowe zagospodarowanie należy dostosować do uwarunkowań środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, a tym m.in. z zakresu ochrony przyrody i środowiska, ochrony i opieki nad zabytkami, prawa wodnego, geologicznego i górniczego.

Dla terenu województwa warmińsko-mazurskiego, na terenie którego zlokalizowana jest gmina Dąbrówno, Sejmik Województwa, do czasu sporządzenia studium, nie uchwalił audytu krajobrazowego, z którego wynikałby kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów gminy.

1.3.2. SZCZEGÓŁOWE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Ustala się następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego w strefie I – przyrodniczo-krajobrazowej:

- a) ustala się możliwość rozwoju funkcji określonych na rysunku studium jako stan istniejących-tereny istniejącej zabudowy i kierunki rozwoju. Nowa zabudowa powinna stanowić uzupełnienie i kontynuację istniejącej zabudowy,
- b) ze względu na zachowanie walorów krajobrazowych obszaru nie dopuszcza się budowy obiektów o dysharmonicznej formie, dominujących w przestrzeni,
- c) na terenach określonych na rysunku studium, jako rolnicza przestrzeń produkcyjna ustala się rolnicze wykorzystanie terenu, z możliwością tworzenia nowej zabudowy zagrodowej dla potrzeb gospodarstw rolnych. Jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej dopuszcza się realizację agroturystyki,

- d) nowa zabudowa powinna nawiązywać do lokalnych tradycji zabudowy w zakresie skali i gabarytów zabudowy, geometrii i kolorystyki dachów, wielkości działki i rodzaju materiałów wykończeniowych,
- e) funkcje usługowe w ramach kierunku zabudowy mieszkaniowo-usługowej należy realizować jako nieuciążliwe, w formie uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej,
- f) w ramach zabudowy usługowej dopuszcza się realizację usług publicznych, terenów sportu i rekreacji, służących społeczności lokalnej,
- g) w ramach kierunku zabudowy turystyki i rekreacji realizowana powinna być przede wszystkim zabudowa rekreacji indywidualnej, a także rekreacja zbiorowa taka jak: pola namiotowe i kempingowe, oddzielne domki letniskowe oraz niewielkie pensjonaty, dopuszcza się tworzenie turystycznych tras pieszych i rowerowych, a także lokalizację obiektów związanych z obsługą turystyki,
- h) dopuszcza się zalesienia na terenach do tego preferowanych ze względów przyrodniczych lub gospodarczych,
- i) lokalizowanie nowej zabudowy należy dostosować do przepisów dotyczących ochrony środowiska, a w szczególności odnoszących się do form ochrony przyrody występujących na tym terenie.

Ustala się następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego w strefie II – mieszkaniowo-rekreacyjnej:

- a) ustala się możliwość rozwoju funkcji określonych na rysunku studium jako stan istniejący-tereny istniejącej zabudowy i kierunki rozwoju. Nowa zabudowa powinna stanowić uzupełnienie i kontynuację istniejącej zabudowy,
- b) na terenach określonych na rysunku studium jako rolnicza przestrzeń produkcyjna ustala się rolnicze wykorzystanie terenu, z możliwością tworzenia nowej zabudowy zagrodowej dla potrzeb gospodarstw rolnych. Jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej dopuszcza się realizację agroturystyki,
- c) nowa zabudowa powinna nawiązywać do lokalnych tradycji zabudowy w zakresie skali i gabarytów zabudowy, geometrii i kolorystyki dachów, wielkości działki i rodzaju materiałów wykończeniowych,
- d) dopuszcza się realizację zabudowy w nowoczesnej formie, o ile nie będzie stanowiła dysonansu przestrzennego (preferowana lokalizacja takich obiektów poza obszarami istniejących zwartych jednostek osadniczych),
- e) zaleca się podejmowanie działań w kierunku rewitalizacji centrum Dąbrówna spełniającego rolę ośrodka usług o skali lokalnej dla położonych w granicach gminy zespołów zabudowy mieszkalno-usługowej, rekreacyjnej i turystycznej,

- f) w ramach kierunku zabudowy turystyki i rekreacji realizowana powinna być przede wszystkim zabudowa rekreacji indywidualnej, a także rekreacja zbiorowa taka jak: pola namiotowe i kempingowe, oddzielne domki letniskowe oraz niewielkie pensjonaty i hotele, dopuszcza się tworzenie turystycznych tras pieszych i rowerowych, a także lokalizację obiektów związanych z obsługą turystyki,
- g) funkcje usługowe, w ramach kierunku rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej, należy realizować jako nieuciążliwe w formie uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej lub stanowiące odrębną funkcję usługową,
- h) w ramach zabudowy usługowej dopuszcza się realizację usług publicznych, terenów sportu i rekreacji, służących społeczności lokalnej,
- i) na wyznaczonych obszarach o kierunku rozwoju terenów zabudowy produkcji, składów i magazynów, realizacja zabudowy powinna odbywać się z zastosowaniem rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych ograniczających negatywne oddziaływanie w zakresie wytwarzania hałasu, pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza na otoczenie, oraz zastosowaniem separacji przestrzennej od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, w celu zamknięcia uciążliwości prowadzonej działalności w granicach działki lub terenu, na których prowadzona jest ta działalność. Uzupełnieniem kierunku zabudowy produkcji, składów i magazynów może być funkcja usług uciążliwych,
- j) w granicach strefy przewiduje się kontynuację i dopuszcza się realizację funkcji związanych z obsługą komunalną tj. ujęcia wody, oczyszczalnię ścieków, stacje transformatorowe, punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, cmentarz komunalny itp. Dla inwestycji tych należy zastosować separację przestrzenną od istniejącej zabudowy mieszkaniowej lub wprowadzenie buforu zieleni izolacyjnej,
- k) w granicach obszarów chronionego krajobrazu wzdłuż brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych dopuszcza się ustalenie w planach miejscowych terenów dostępu do wód publicznych,
- l) lokalizowanie nowej zabudowy należy dostosować do przepisów dotyczących ochrony środowiska, a w szczególności odnoszących się do form ochrony przyrody występujących na tym terenie.

Ustala się następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego w strefie **III** – rolniczo-gospodarczej:

- a) na terenach określonych na rysunku studium jako rolnicza przestrzeń produkcyjna ustala się rolnicze wykorzystanie terenu, z możliwością tworzenia nowej zabudowy zagrodowej dla potrzeb gospodarstw rolnych. Jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej dopuszcza się realizację agroturystyki,

- b) ustala się możliwość rozwoju funkcji określonych na rysunku studium jako stan istniejący-tereny istniejącej zabudowy i kierunki rozwoju. Nowa zabudowa powinna stanowić uzupełnienie i kontynuację istniejącej zabudowy
- c) nowa zabudowa mieszkaniowa powinna nawiązywać do lokalnych tradycji zabudowy w zakresie skali i gabarytów zabudowy, geometrii i kolorystyki dachów, wielkości działki i rodzaju materiałów wykończeniowych,
- d) dopuszcza się realizację zabudowy w nowoczesnej formie, o ile nie będzie stanowić ona dysonansu przestrzennego (preferowana lokalizacja takich obiektów poza obszarami istniejących zwartych jednostek osadniczych) oraz pod warunkiem utrzymania spójności stylu w granicach całego osiedla,
- e) funkcje usługowe w ramach kierunku zabudowy mieszkaniowo-usługowej, należy realizować jako nieuciążliwe, w formie uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej lub stanowiące odrębną funkcję usługową,
- f) w ramach zabudowy usługowej dopuszcza się realizację usług publicznych, terenów sportu i rekreacji, służących społeczności lokalnej,
- g) na wyznaczonych obszarach o kierunku rozwoju terenów zabudowy produkcji, składów i magazynów, realizacja zabudowy powinna odbywać się z zastosowaniem rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych ograniczających negatywne oddziaływanie w zakresie wytwarzania hałasu, pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza na otoczenie, oraz zastosowaniem separacji przestrzennej od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, w celu zamknięcia uciążliwości prowadzonej działalności w granicach działki lub terenu, na których prowadzona jest ta działalność. Uzupełnieniem kierunku zabudowy produkcji, składów i magazynów może być funkcja usług uciążliwych,
- h) wydobywanie złóż kopalin uzależnione będzie od zachowania stosownych przepisów odrębnych obowiązujących w granicach tych terenów,
- i) po wyeksploatowaniu złóż należy przeprowadzić rekultywację terenów, na których złoża były wydobywane,
- j) dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Na rysunku wskazane zostały obszary rozmieszczenia urządzeń fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną,
- k) w granicach obszarów chronionego krajobrazu wzdłuż brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych dopuszcza się ustalenie w planach miejscowych terenów dostępu do wód publicznych,
- l) lokalizowanie nowej zabudowy należy dostosować do przepisów dotyczących ochrony środowiska, a w szczególności odnoszących się do form ochrony przyrody występujących na tym terenie.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

2.1. PODSTAWOWE KIERUNKI DOTYCZĄCE ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

Studium określa zasady lokalizacji różnych rodzajów zabudowy, wyznaczając na załączniku graficznym obszary przeznaczone do zainwestowania podzielone na dwie grupy: obszarów zabudowanych i zagospodarowanych, określonych jako „stan istniejący” oraz obszarów wskazanego rozwoju zabudowy jako „kierunki rozwoju”.

Funkcje stanu istniejącego odpowiadają aktualnemu, głównemu wykorzystaniu lub przeznaczeniu terenów. Główną funkcję określono na podstawie przeważającego rodzaju zabudowy na danym terenie. W ramach wyznaczonych terenów mogą zawierać się także obiekty pełniące funkcje uzupełniające i towarzyszące. Zagospodarowanie obszarów, określonych jako „stan istniejący” powinno odbywać się zgodnie z określoną funkcją główną, jednakże dopuszcza się na tych terenach lokalizację innych obiektów, jako kontynuację istniejącego zagospodarowania bezpośrednio sąsiadującego, obiektów uzupełniających główne przeznaczenie, współistniejących z nim, niesprzecznych ze sobą i niepowodujących konfliktów przestrzennych.

Kierunki rozwoju zabudowy wyznaczone zostały na podstawie analiz przestrzennych, jak również oceny rozwoju poszczególnych terenów gminy, w oparciu o bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę przedstawiony w części I studium - uwarunkowaniach.

Na rysunku studium wyznaczono również granice obszarów zwartej zabudowy.

Poniżej zamieszczono opis poszczególnych, przyjętych w studium rodzajów przeznaczeń terenów.

a) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ

Poprzez tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej należy rozumieć zabudowę, w której realizowane są funkcje mieszkaniowe oraz współistniejącą zabudowę niezbędną do jej prawidłowego funkcjonowania, towarzyszącą, wzbogacającą lub uzupełniającą istniejącą lub projektowaną zabudowę. W szczególności zabudowie mieszkaniowej może towarzyszyć zabudowa związana z funkcjami usługowymi (usługi nieuciążliwe, handel, rzemiosło, drobna wytwórczość itp.), a także zabudowa związana z usługami o charakterze publicznym, komunalnym, zabudowa rekreacji i sportu oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Zabudowa mieszkaniowa powinna być realizowana w formie zabudowy jednorodzinnej (w strefach I-III jako wolnostojąca lub bliźniacza, a w strefie II dodatkowo również szeregowa). Dopuszcza się lokalizację nowych funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyłącznie w strefie II, stanowiącej kontynuację lub uzupełnienie już istniejącej zabudowy wielorodzinnej, o

podobnych parametrach. W pozostałych strefach zachowuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i dopuszcza się przeprowadzenie robót budowlanych w jej ramach.

Zabudowa usługowa może być realizowana w powiązaniu z budynkami mieszkalnymi lub stanowić odrębne obiekty budowlane.

W ramach kierunku zawiera się także zabudowa zagrodowa, którą należy lokalizować w sposób ograniczający do minimum oddziaływanie na istniejącą zabudowę mieszkaniową i usługową. Obiekty zabudowy zagrodowej związane z chowem lub hodowlą zwierząt powinny być lokalizowane w pierwszej kolejności poza lub na obrzeżach jednostek osadniczych.

b) TERENY ZABUDOWY TURYSTYKI I REKREACJI

Poprzez zabudowę turystyki i rekreacji należy rozumieć zróżnicowane formy rekreacji i turystyki: zabudowę rekreacji indywidualnej oraz zabudowę związaną z usługami turystyki w tym: hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe oraz tereny niezabudowane, takie jak: pola namiotowe i kempingowe, a także gastronomię i drobny handel towarzyszący tej zabudowie. W ramach kierunku, tereny mogą być również zagospodarowane pod rekreację i sport, urządzenia sanitarno - socjalne, ścieżki piesze i rowerowe, itp. Turystyczny rozwój obszaru gminy powinien następować na bazie lokalnych zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i środowiska kulturowego.

c) TERENY ZABUDOWY PRODUKCJI, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG UCIAŹLIWYCH

Poprzez zabudowę produkcji, składów, magazynów należy rozumieć zabudowę związaną z produkcją, przetwórstwem, wydobywaniem, usługami rzemieślniczymi, handlem, a także usługami uciążliwymi, zabudowę gospodarczą, urządzania i sieci infrastruktury technicznej i komunikację, a także różnego rodzaju składy i magazyny. W ramach terenu dopuszcza się realizację schroniska dla zwierząt. Należy dążyć do racjonalnego i intensywnego wykorzystania przestrzeni poprzez adaptację istniejących obiektów, zabudowę terenów wolnych, modernizację istniejącej infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków oraz emisji zanieczyszczeń.

d) ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Rolnicza przestrzeń produkcyjna to tereny przeznaczone pod rolnictwo tradycyjne i wielkotowarowe wraz z zabudową związaną z prowadzonym gospodarstwem rolnym i służącą przede wszystkim prowadzonej produkcji rolnej. W skład zabudowy zagrodowej powinny również wchodzić budynki mieszkalne służące zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych rolnika i jego rodziny, a także możliwości prowadzenia działalności agroturystycznej.

Na terenie gminy zabrania się chowu i hodowli zwierząt w ilościach DJP (duże jednostki przeliczeniowe), które stanowią przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W strefie III dopuszcza się chów i hodowlę zwierząt w ilościach DJP, które w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko stanowią przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o ile nie narusza to przepisów odrębnych.

Lokalizacja tego typu gospodarstw związanych z hodowlą zwierząt powinna uwzględniać warunki sanitarno-higieniczne poprzez zachowanie odpowiedniej odległości od zabudowań mieszkaniowych, zastosowanie odpowiednich technologii budowy ograniczających uciążliwości odorowe przedsięwzięć oraz hałas. W przypadkach, kiedy inwestycja znacząco oddziałuje na środowisko, należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

W pozostałych strefach polityki przestrzennej (I i II) ilość DJP w gospodarstwach rolnych nie powinna przekroczyć wartości, zgodnie z którymi stanowiłyby one przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Chów i hodowla zwierząt powinny zostać dostosowane do aktualnego zagospodarowania terenów oraz uwarunkowań środowiskowych, uwzględniając zwłaszcza formy ochrony przyrody i obowiązujące w nich zakazy.

2.2. WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Kierunki rozwoju gminy Dąbrówno i zasady zagospodarowania przestrzennego stanowić będą podstawę podejmowanych działań samorządu. Ustala się dla poszczególnych stref wytyczne dotyczące podstawowych wskaźników urbanistycznych, które należy respektować przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się odstępstwa od poniższych wskaźników w przypadku wystąpienia szczególnych uwarunkowań lokalnych o +/- 5 punktów procentowych w odniesieniu do wskaźników procentowych, o +0,1 w odniesieniu do wartości wskaźnika maksymalnej intensywności zabudowy oraz maksymalnie -10% w odniesieniu do wskaźnika określającego minimalną powierzchnię działki. Odstępstwa od zasad dotyczących ustalenia gabarytów i parametrów zabudowy powinny być wynikiem przeprowadzonych analiz urbanistycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

TABELA 1

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW					
STREFA I					
PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE	RODZAJ ZABUDOWY				
	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	ZAGRODOWA	USŁUG NIEUCIAŹLIWYCH	REKREACYJNO-TURYSTYCZNA	
				LETNISKOWA	USŁUG TURYSTYKI
MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY	20%	30%	30%	20%	30%
MAKSYMALNY WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY	0,6	0,9	0,9	0,4	0,6

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

MINIMALNA POWIERZCHNIA BIOLOGICZNIE CZYNNA	70%	50%	60%	80%	50%
MAKSYMALNA LICZBA KONDYGNACJI BUDYNKÓW	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym	dwie kondygnacje nadziemne	dwie kondygnacje nadziemne	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym
MINIMALNE POWIERZCHNIE DZIAŁEK	1000 m ² – wolnostojąca 600 m ² – bliźniacza	Zgodnie z przepisami odrębnymi	1000 m ²	1000 m ²	1500 m ²

TABELA 2

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW						
STREFA II						
PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE	RODZAJ ZABUDOWY					
	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA (W TYM W RAMACH ZABUDOWY ZAGRODOWEJ)	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	USŁUG NIEUCIĄŻLIWYCH	REKREACYJNO-TURYSTYCZNA		PRODUKCYJNA, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW, USŁUG UCIAŹLIWYCH
				INDYWIDUALNA	USŁUG TURYSTYKI I	
MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY	30%	50%	40%	25%	30%	60%
MAKSYMALNY WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY	0,9	2,0	0,8	0,4	0,9	1,2
MINIMALNA POWIERZCHNIA BIOLOGICZNIE CZYNNA	60 %	40%	50 %	70%	50%	30 %
MAKSYMALNA LICZBA KONDYGNACJI BUDYNKÓW	dwie kondygnacje nadziemne	trzy kondygnacje nadziemne plus poddasze użytkowe	dwie kondygnacje nadziemne	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym	dwie kondygnacje nadziemne
MINIMALNE POWIERZCHNIE DZIAŁEK	1000 m ² – wolnostojąca 600 m ² – bliźniacza 300 m ² - szeregową	2000 m ²	1000 m ²	800 m ²	1500 m ²	2000 m ²

TABELA 3

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW				
STREFA III				
PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE	RODZAJ ZABUDOWY			
	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	ZAGRODOWA	USŁUG NIEUCIĄŻLIWYCH	PRODUKCYJNA, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW, USŁUG UCIAŹLIWYCH
MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY	30%	40%	40%	70%
MAKSYMALNY WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY	0,6	0,8	0,8	1,4

MINIMALNA POWIERZCHNIA BIOLOGICZNIE CZYNNA	60 %	50 %	50 %	20 %
MAKSYMALNA LICZBA KONDYGNACJI BUDYNKÓW	dwie kondygnacje nadziemne, z drugą w poddaszu użytkowym	dwie kondygnacje nadziemne w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej, pozostałe budynki - w nawiązaniu do regionalnych cech zabudowy siedliska rolniczego	dwie kondygnacje nadziemne	dwie kondygnacje nadziemne
MINIMALNE POWIERZCHNIE DZIAŁEK	1000 m ² – wolnostojąca 600 m ² – bliźniacza	Zgodnie z przepisami odrębnymi	1000 m ²	2000 m ²

W przypadku realizacji w planach miejscowych funkcji o charakterze mieszanym, takich jak: mieszkaniowo-usługowa, przemysłowo-usługowa, podstawowe parametry i wskaźniki urbanistyczne należy wyliczyć jako ich średnią arytmetyczną.

W przypadku realizacji zabudowy, dla której studium nie określa wartości parametrów i wskaźników urbanistycznych, należy ustalić je indywidualnie w planie miejscowym, w nawiązaniu do zabudowy sąsiedniej.

W odniesieniu do istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zlokalizowanej poza strefą II, którą stanowią najczęściej obiekty popegeerowskie, dopuszcza się przeprowadzenie robot budowlanych w jej ramach, przy zachowaniu obecnych wskaźników zabudowy i zagospodarowania. Nie przewiduje się budowy nowych budynków mieszkaniowych wielorodzinnych w granicach stref I i III.

2.3. TERENY PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM I ZAKAZOM ZABUDOWY

W studium określa się tereny podlegające ograniczeniom i zakazom zabudowy, wynikającym z przepisów odrębnych oraz uwarunkowań środowiskowych, przyrodniczych, kulturowych, lokalizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacji. Są to:

- obszary objęte ochroną przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.,
- tereny udokumentowanych złóż kopalin, zgodnie przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- tereny zagrożone niebezpieczeństwem wystąpienia powodzi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych,
- obszary w sąsiedztwie cmentarzy, które powinny zostać wolne od zabudowy mieszkaniowej lub związanej z obrotem artykułami spożywczymi w odległościach określonych przepisami odrębnymi,
- obszary lokalizacji sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej oraz ich najbliższe otoczenie, m.in.:
 - projektowanych i istniejących linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia, dla których należy zachować strefy ochrony funkcyjnej, wynikające z przepisów odrębnych, norm i zasad branżowych,

- sieci gazowych, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi, obowiązują strefy kontrolowane, w których zakazana jest lokalizacja obiektów budowlanych i zieleni wysokiej oraz podejmowania działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego pracy,
 - ujęć wód podziemnych z ustanowionymi strefami ochronnymi, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- tereny w sąsiedztwie dróg, w obszarach występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu i wibracji.

Wszelkie projektowane stałe oraz tymczasowe obiekty o wysokości równej i wyższej od 50 m n.p.t., przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

3. OBSZARY I OBIEKTY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie gminy Dąbrówno występują następujące prawne formy ochrony przyrody: park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytek ekologiczny oraz pomniki przyrody.

Park krajobrazowy

Na terenie gminy Dąbrówno znajduje się **Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich** wraz z otuliną, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXXIX/838/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich.

Park obejmuje swoim zasięgiem najwyższą - zachodnią część mezoregionu Garbu Lubawskiego, zwaną masywem Góry Dylewskiej. Obszar Parku usytuowany jest powyżej rzędnej 165 m n.p.m., osiągając w najwyższym wzniesieniu - Górze Dylewskiej 312,2 m n.p.m. Północny odcinek Wzgórz składa się z licznych, izolowanych pagórków o wysokościach względnych 40-50 m, oddzielonych od siebie wąskimi obniżeniami o charakterze pseudodolin. W niektórych z nich znajdują się niewielkie jeziora. Obszar Parku jest jedynym w województwie regionem o tak dynamicznej konfiguracji terenu posiadającym równocześnie cechy węzła hydrograficznego. Cieki wodne biorą tu swój początek i łączą się z położonymi śródleśnie oczkami wodnymi, które wypełniają dna bezodpływowych zagłębień. Rzeki, które mają tu swoje źródła to m.in.: Dylewka, Poburzanka, Gizela, Sandela, Struga, Mała Wkra. Następstwem bogatej rzeźby terenu jest znaczna różnorodność szaty roślinnej. Rejon ten stanowi zbiór mniejszych i większych kompleksów leśnych otoczonych terenami użytkowanymi rolniczo.

Ekosystemy leśne i zaroślowe należą do najważniejszych zbiorowisk roślinnych Parku. Ponad 50% jego powierzchni pokryte jest lasami. Dominują tu głównie lasy liściaste, tj. łągi, olsy, grądy i buczyny (buczyna pomorska i kwaśna) oraz bory mieszane. Na terenie Parku stwierdzono występowanie 750 gatunków roślin naczyniowych, co stanowi 1/3 flory roślin naczyniowych całej Polski. Oprócz tego oznaczono 92 gatunki mszaków oraz ok. 300 gatunków porostów. Wśród roślin naczyniowych są obecne gatunki górskie i podgórskie, które zasiedlają zbocza i dna parowów. Stwierdzono również występowanie 37 roślin podlegających ochronie gatunkowej. Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich stanowi również cenny obszar dla rodzimej fauny.

Powierzchnia całkowita Parku wynosi 7169,76 ha. Dookoła Parku funkcjonuje otulina o powierzchni 14 664,22 ha

W Parku Krajobrazowym wprowadzone zostały następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 9) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 10) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.
- 11) Ponadto w Parku zakazane jest niszczenie i uszkodzanie obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w planie ochrony dla Parku.

Zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych;
- 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakaz, o którym mowa w pkt 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3:

- 1) nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody;
- 2) nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dacie orzekania w przedmiocie wydania: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o pozwoleniu na budowę, a także innych decyzji - jeżeli są one wymagane dla realizacji danego przedsięwzięcia na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - b) w dacie realizacji przedsięwzięcia - jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują obowiązku uzyskania decyzji, o których mowa w lit. a;
- 3) nie ma zastosowania do zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
- 4) nie dotyczy realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody.

Ustalono zostały następujące szczególne cele ochrony Parku dotyczące ochrony:

- 1) wartości przyrodniczych:
 - a) kształtowanie mozaiki krajobrazu rolniczego z licznymi zakrzaczeniami, zadrzewieniami i zabagnieniami,
 - b) zachowanie pozostałości dużych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;
- 2) wartości historycznych i kulturowych:
 - a) zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,
 - b) zachowanie tradycyjnej funkcji wsi;
- 3) walorów krajobrazowych:
 - a) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego.

Obszary chronionego krajobrazu:

Obszary chronionego krajobrazu na terenie gminy Dąbrówno:

- **Dąbrówieński Obszar Chronionego Krajobrazu**, dla którego obowiązuje Rozporządzenie Nr 143 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2008 r. Nr 178, poz. 2625),
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Mielno**, dla którego obowiązuje Rozporządzenie Nr 106 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2008 r. Nr 176, poz. 2574),
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich**, dla którego obowiązuje Uchwała Nr III/53/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 824).

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 143 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. oraz z Rozporządzeniem Nr 106 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r., w granicach odpowiednio Dąbrówieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Mielno obowiązują zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 3) realizacji inwestycji celu publicznego.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.) po uzgodnieniu z wojewodą;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które służą racjonalnej gospodarce leśnej, rolnej, łowieckiej lub rybackiej w celu poprawy stanu środowiska, po uzgodnieniu z wojewodą

Zakazy, o których mowa w pkt 4 i 5, nie dotyczą:

- 1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia wejścia w życie rozporządzenia, których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;
- 2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody na etapie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin,

Zakazy, o których mowa w pkt 8, nie dotyczą

- 1) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych) oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;

- 2) siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegu,
- 3) wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych – w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani, po uzgodnieniu z wojewodą,
- 4) ustaleń obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzonych projektów planów w stosunku do których zawiadomiono o terminie wyłożenia tych planów do publicznego wglądu, ale postępowanie nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Zgodnie z Uchwałą nr III/53/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2018 r., w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich obowiązują zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
- a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 3) realizacji inwestycji celu publicznego;
- 4) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3:

- 1) nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dacie orzekania w przedmiocie wydania: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o pozwoleniu na budowę, a także innych decyzji - jeżeli są one wymagane dla realizacji danego przedsięwzięcia na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - b) w dacie realizacji przedsięwzięcia - jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują obowiązku uzyskania decyzji, o których mowa w lit. a;

- 2) nie ma zastosowania do zmian obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
- 3) nie dotyczy realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody.

Zakazy, o których mowa w pkt 4 i 5, nie dotyczą:

- 1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia 2 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2581), których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;
- 2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 2 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2581)
- 3) terenów działek ewidencyjnych: Nr 66/11 o powierzchni 20,99 ha, Nr 66/12 o powierzchni 6,00 ha, obręb Rudno, gmina Ostróda,
- 4) terenów działek ewidencyjnych: Nr 220 o powierzchni 5,72 ha, Nr 221 o powierzchni 2,87 ha, obręb Tułodziad, gmina Dąbrówno,
- 5) terenów działek ewidencyjnych: Nr 112/43 o powierzchni 26,26 ha, Nr 112/45 o powierzchni 45,07 ha, obręb Szczepankowo, gmina Grunwald.

Zakaz, o którym mowa w pkt 8, nie dotyczy:

- 1) innych niż rzeki cieków naturalnych w rozumieniu art. 16 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 2) terenów rekreacji w formie bulwarów, parków, terenów zieleni wraz z infrastrukturą techniczną i obiektami małej architektury położonych w granicach administracyjnych miast;
- 3) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku obszarów, dla których obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które uchwalono przed dniem 2 grudnia 2008 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2581) i w którym nie określono granic zwartej zabudowy miasta lub wsi, również obszarów wskazanych w obowiązującym studium jako tereny zabudowane;

- 4) uzupełnień zabudowy pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych,
- 5) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego, w tym obiekty służące agroturystyce, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód;
- 6) obiektów budowlanych niezbędnych do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani na wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenach dostępu do wód publicznych oraz realizacji infrastruktury technicznej na potrzeby tych terenów;
- 7) ścieżek rowerowych, ciągów pieszych oraz związanych z nimi: infrastruktury technicznej i obiektów małej architektury służących utrzymaniu porządku;
- 8) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dniu wejścia w życie uchwały, lub
 - b) w dniu 2 grudnia 2008 r., tj. w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2581)
- 9) realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody i która stała się ostateczna przed dniem 2 grudnia 2008 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2581).

Niniejszy dokument studium wskazuje granice obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, o których mowa w ww. rozporządzeniach wojewody i uchwałach sejmików województwa w zakresie odstępstw od zakazów lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Obszary zwartej zabudowy zostały wprowadzone na załączniku graficznym studium nr 2A – kierunki rozwoju.

Obszary Natura 2000 na terenie gminy Dąbrówno:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Dylewskie Wzgórze (kod obszaru PLH280043), utworzony na podstawie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12.01.2022r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 294)
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Welska (kod obszaru PLH280014), utworzony na podstawie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12.01.2022r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 371)

SOOS Ostoja Dylewskie Wzgórza – obszar wyznaczony został w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Przedmiotem ochrony na obszarze są:

- siedliska przyrodnicze – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum), Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion), Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe,
- gatunki zwierząt inne niż ptaki – koza (Cobitis taenia), minóg rzeczny (Lampetra fluviatilis).

Ostoja zajmuje centralną część mezoregionu Garb Lubawski, który cechuje się małą jeziornością, bogatą siecią rzeczek i strumyków oraz mozaikowym układem rozproszonych kompleksów leśnych. Budowa morfologiczna Wzgórz Dylewskich jest wynikiem akumulacyjnej i erozyjnej działalności lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych. Ostoja obejmuje najwartościowsze pod względem przyrodniczym uroczyska Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich z dominacją nieprzekształconych lasów liściastych, głównie z udziałem buka zwyczajnego. Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących około 50 proc. powierzchni obszaru oraz 6 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

SOOS Ostoja Welska – obszar wyznaczony został w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Przedmiotem ochrony na obszarze są:

- siedliska przyrodnicze – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (Charactera spp.), Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis), Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), Bory i lasy bagienne

(*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

- gatunki roślin - leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum*), lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*), sierpowiec błyszczący (*Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*), skalnica torfowiskowa (*Saxifraga hirculus*)

- gatunki zwierząt inne niż ptaki - czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), koza (*Cobitis taenia*), kumak nizinny (*Bombina bombina*), minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), piskorz (*Misgurnus fossilis*), różanka (*Rhodeus sericeus amarus*), wydra (*Lutra lutra*), zalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*).

Obszar położony na rozległym sandrze Równiny Urszulewskiej i urozmaicony rynnami subglacjalnymi z jeziorami i zabagnieniami. W ostoi znajdują się liczne tereny podmokłe związane z Doliną Welu (koło Grzybin i Kopaniarzy), rynnami jeziornymi (Zompy Jeglijskie, Łąki Koszelewskie) oraz obniżeniami bezodpływowymi (Bagno Koziana i Bagna Jelńskie). Dwa ostatnie obiekty to duże powierzchniowo kwaśne torfowiska. W ostoi znajdują się obszary leśne zajmujące 40 proc. powierzchni. Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 14 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. W ostoi występują gatunki roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ostoja Welska jest ważnym obszarem występowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Zanotowano tu 40 gatunków roślin i 20 gatunków zwierząt z czerwonych list gatunków zagrożonych.

Podstawowym celem ochrony jest zachowanie torfowisk i związanych z nimi gatunków roślin.

Zasady ochrony obszarów Natura 2000:

Dla obszarów Natura 2000 zakazuje się, zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć, które mogłyby wpływać negatywnie na integralność obszaru lub na siedliska przyrodnicze oraz poszczególne gatunki roślin i zwierząt wymienione w załączniku nr I i II Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz w Załączniku nr I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Dla obszarów natura 2000 występujących na terenie gminy Dąbrówno nie ustanowiono do tej pory planów zadań ochronnych. Niemniej jednak trwają prace nad ich opracowaniem. Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 ustanowione zostaną zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Pomniki przyrody na terenie gminy Dąbrówno:

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej, odznaczające się indywidualnymi cechami, o wartości szczególnej z różnych względów.

Na terenie gminy Dąbrówno zewidencjonowano 5 pomników przyrody, które przedstawiono w poniższej tabeli.

TABELA 7

<i>Lp.</i>	<i>Data ustanowienia</i>	<i>Lokalizacja</i>	<i>Typ pomnika</i>	<i>Rodzaj tworu</i>	<i>Gatunek drzewa</i>	<i>Wysokość (m)</i>	<i>Pierśnica (cm)</i>	<i>Opis pomnika</i>
1	30.09.1964	Nadleśnictwo Olsztynek, Leśnictwo Napromek, oddz. 185 (1965), obecnie 185d	wieloobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	grupa 2 granitów
2	01.01.1977	północno-zachodni skraj parku; Nadleśnictwo Olsztynek	jednoobiektowy	drzewo	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsio	3 0m	150 cm obwód: 471 cm	3 gałęzie złamane, 3 suche gałęzie
3	30.03.1989	Nadleśnictwo Olsztynek, Leśnictwo Napromek, oddz. 172 g (1989 r.) obecnie 172 a	jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	8 m	121 cm; obwód: 380 cm	ułamany główny konar; suchy pień wysokości 8 m
4	30.03.1989	Nadleśnictwo Olsztynek, Leśnictwo Napromek, oddz. 186 (1989), obecnie 186f	jednoobiektowy	drzewo	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsio	32 m	129 cm; obwód: 405 cm	-
5	11.01.2002	Park Kraj. Wzgórz Dylewskich; Nadleśnictwo Olsztynek, Leśnictwo Napromek, oddz. 179 k, obecnie 179j	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	głazy narzutowe - głazowisko liczące około 150 sztuk

Źródło: opracowanie na podstawie portalu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://crfop.gdos.gov.pl/>

W celu ochrony pomników przyrody wprowadza się zakazy: niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających, rzeźbę terenu, uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, dokonywania zmian stosunków wodnych.

Użytek ekologiczny na terenie gminy Dąbrówno:

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania

Użytek ekologiczny „Brzeźno Mazurskie”, powołany został w 1997 r. Obejmuje łąki i bagna wraz z jeziorem Brzeźno na powierzchni 19,12 ha i jest ostoją rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych. Dla użytku ekologicznego obowiązuje Rozporządzenie Nr 46 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego.

Na obszarze użytku ekologicznego, zgodnie z rozporządzeniem, zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru,
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

W otulinie Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich projektuje się ponadto utworzenie dwóch użytków ekologicznych na podmokłych łąkach i łożowiskach w pobliżu Elgnowa. Celem ich utworzenia jest mała retencja oraz ochrona ostoi zwierzyny. Na terenie użytków ekologicznych także obowiązuje szereg zakazów, w tym zakaz zmiany sposobu użytkowania.

3.2. OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Udział wód powierzchniowych (jezior i cieków) w ogólnej powierzchni gminy Dąbrówno wynosi ok. 6%. O takiej zasobności gminy w wody powierzchniowe decydują przede wszystkim

występujące na jej obszarze zbiorniki wodne. Pod względem hydrograficznym rzeki występujące na terenie gminy należą do zlewni rzeki Wkry. Tylko wschodni fragment gminy należy do innych dorzeczy - część północna tego fragmentu odwadniana jest źródłisko i górny bieg Marózki (dorzecze Pregoły), a część południowa przez rzekę Szkotówka (dorzecze Wkry).

Na terenie gminy Dąbrówno występuje kilka naturalnych zbiorników wodnych - jezior, które pełnią zarówno funkcje rekreacyjne jak i gospodarcze (zbiorniki hodowlane) zasilane głównie wodami powierzchniowymi.

Na obszarze gminy znajduje się 10 jezior o łącznej powierzchni ponad 914 ha, co stanowi 5,5 % ogólnej powierzchni gminy. Wszystkie jeziora, za wyjątkiem jeziora Dąbrowa, położone są w obszarach chronionego krajobrazu.

Zdecydowana większość jezior jest pochodzenia polodowcowego, głównie typu rynnowego. Najczęściej są one długie i wąskie o stromych brzegach, znacznych głębokościach i zróżnicowanym dnie. Często porośnięte roślinnością zanurzoną typu trzcina, pałka wąskolistna, moczarka, rdest, rogatek. Dominujące gatunki ryb to: węgorz, sielawa, lin, okoń, leszcz, szczupak.

W celu zapewnienia ochrony zbiorników wodnych posiadających walory przyrodnicze i wypoczynkowe na terenie gminy Dąbrówno Rozporządzeniem Wojewody Olsztyńskiego Nr 45 z dnia 5 czerwca 1998 r. wprowadzono strefę ciszy na dwóch jeziorach: Dąbrowa Wielka i Dąbrowa Mała.

Zasady ochrony wód powierzchniowych na terenie gminy Dąbrówno:

- gospodarkę wodnościekową na terenach przeznaczonych pod lokalizację zabudowy należy realizować w formie równoległego uzbrajania w sieci wodociągowe i sieci kanalizacji sanitarnej,
- przeprowadzenie modernizacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz urządzeń melioracji szczegółowych,
- niedopuszczenie wprowadzania odpadów, ścieków i innych zanieczyszczeń do wszystkich typów urządzeń melioracji wodnej,
- zwiększanie ilości zbiorników małej retencji,
- ograniczenie ilości przestrzeni utwardzonych,
- propagowanie zwiększania powierzchni biologicznie czynnej terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z produkcji rolniczej – propagowanie rolnictwa ekologicznego,
- wdrażanie technologii o ograniczonym lub umiarkowanym zużyciu wody,
- realizacja przebudowy urządzeń wodnych oraz odprowadzania oczyszczonych ścieków deszczowych lub komunalnych do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Dąbrówno na głębokościach 1,1-1,5 km można się spodziewać występowania wód mineralnych o znaczeniu leczniczym, należących do grupy wód pospolitych. Są to najprawdopodobniej wody chlorkowo-sodowe, nadające się wyłącznie do kąpieeli wymagające podgrzania lub rozcieńczania. Ewentualne ich pozyskiwanie wymagałoby przeprowadzenia badań. Na terenie gminy Dąbrówno dotychczas nie odkryto wód geotermalnych.

Obszar gminy Dąbrówno położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 39 i 49. Zgodnie z danymi zamieszczonymi na stronie internetowej Monitoringu Jakości Wód Podziemnych stan chemiczny i ilościowy obu zbiorników jest dobry.

Wody podziemne w porównaniu z wodami powierzchniowymi ulegają przeobrażeniom antropogenicznym w niewielkim stopniu. Do głównych czynników wpływających na pogorszenie stanu wód podziemnych należy eutrofizacja powierzchniowych warstw litosfery, związana z nadmiernym nawożeniem i intensyfikacją gospodarki rolnej. Spływające związki azotu (amonowego, azotynowego) przenikają zwłaszcza do płycej położonych zasobów wód podziemnych powodując ich degradację.

Główne oddziaływania antropogeniczne mające znaczący wpływ na jakość wód stanowią punktowe źródła zanieczyszczeń, rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń oraz zmiany hydromorfologiczne. Punktowe źródła zanieczyszczeń to głównie zrzuty ścieków bytowych, pochodzących z gospodarki komunalnej i przemysłu (oczyszczalnie ścieków).

Zanieczyszczenia obszarowe, które docierają do wód, to substancje, które wraz z wodami opadowymi spływają z danego obszaru. Pochodzą one z gruntów ornych, użytków zielonych, obszarów leśnych, miejsc nielegalnego składowania odpadów.

Dla poprawy obecnej jakości wód podziemnych oraz zachowania ich zasobów należy podjąć działania polegające na:

- właściwym zagospodarowaniu stref ochronnych ujęć komunalnych, a szczególnie ujęć o małej izolacji,
- eliminacji zrzutów nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do wód otwartych,
- ograniczeniu wykorzystania wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę pitną oraz stosowanie do celów technologicznych w przemyśle spożywczym,
- rozbudowie i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w celu ograniczenia strat wody oraz zapobiegania przedostawania się ścieków do wód,
- zwiększeniu skuteczności ochrony zasobów wód podziemnych przed ilościową i jakościową degradacją na skutek nadmiernego eksploatowania, przenikania zanieczyszczeń z powierzchni ziemi w szczególności z terenów zurbanizowanych,

- ochronie wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych – prowadzenie rolnictwa zrównoważonego (np. poprzez stosowanie odpowiednich dawek nawozowych),
- podejmowaniu wspólnych działań z gminami sąsiednimi w celu usprawnienia i unowocześnienia gospodarki wodno-ściekowej.

3.4. OCHRONA POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza jest spalanie paliwa stałego (węgiel, miał koksowy, koks) oraz spalanie odpadów w piecach w gospodarstwach domowych.

W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania.

Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa, podmioty gospodarcze spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powoduje, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki.

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. W przypadku gminy Dąbrówno są to drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Gmina Dąbrówno zlokalizowana jest w obrębie strefy warmińsko-mazurskiej. Strefy zostały stworzone na terenie całej Polski w celu monitorowania jakości powietrza. Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenu węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Uzyskane informacje umożliwiają sklasyfikowanie strefy.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego należy podejmować działania mające na celu:

- tworzenie pasów zieleni, szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz w miejscach szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń m.in. przy terenach przemysłowych,
- dążenie do zmniejszania obciążenia środowiska poprzez ograniczenie emisji pyłów i gazów między innymi poprzez preferowanie ograniczania użycia paliw wysokoemisyjnych, a także propagowanie stosowania odnawialnych źródeł energii,
- dążenie do wprowadzania technologii bezodpadowych i energooszczędnych, instalowanie w zakładach przemysłowych urządzeń odpylających,

- lokalizowanie zakładów uciążliwych ze względu na poziom hałasu poza terenami zabudowanymi,
- wspieranie transportu przyjaznego dla środowiska.
- wprowadzanie odnawialnych źródeł energii,
- nakładanie obowiązku ograniczania hałasu przemysłowego środkami technicznymi,
- propagowanie działań proekologicznych wśród mieszkańców gminy - informowanie mieszkańców o obowiązujących przepisach, promowanie stosowania niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz ciepła sieciowego, promowanie wiedzy na temat niskoemisyjnych paliw stałych oraz prawidłowej eksploatacji instalacji do spalania paliw stałych, promowanie oszczędności energii, poprzez stosowanie termomodernizacji i innych metod ograniczania zużycia energii zarówno elektrycznej, jak i ciepłej, przekazywanie informacji o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie oraz wskazówek dotyczących preferowanych sposobów zachowania ograniczających narażenie na złą jakość powietrza.

3.5. OCHRONA PRZED HAŁASEM

Najbardziej znaczącym źródłem na obszarze gminy Dąbrówno jest hałas komunikacyjny głównie generowany przez drogi wojewódzkie. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura ruchu (w tym udział pojazdów ciężkich), stan techniczny pojazdów, rodzaj i jakość nawierzchni, organizacja ruchu, charakter zabudowy terenów przyległych do ulic.

Najważniejsze zadania realizowane w ostatnich latach na terenie gminy w zakresie ochrony przed hałasem dotyczyły bieżącej modernizacji, przebudowy i remontów nawierzchni dróg.

Hałas przemysłowy – w stosunku do skali negatywnego oddziaływania, jaki powoduje hałas drogowy, istniejące nieliczne źródła hałasu przemysłowego, związanego ze świadczonymi usługami nie mają większego znaczenia, chociaż lokalnie mogą być uciążliwe. Źródłami hałasu przemysłowego mogą być urządzenia stacjonarne oraz ręczne, sieci i urządzenia energetyczne, urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne, a także obiekty działalności gastronomiczno-rozrywkowej. Na terenie gminy Dąbrówno nie istnieją duże zakłady przemysłowe.

W zakresie ochrony przed hałasem należy podejmować działania mające na celu:

- kontynuację poprawy stanu dróg,
- stosowanie cichych nawierzchni jezdni, wymianę okien na dźwiękoszczelne, a także budowę ekranów przeciwhałasowych,
- edukację ekologiczną dotyczącą korzystania z alternatywnych środków transportu,
- zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią terenów zabudowanych i terenów otwartych, właściwą lokalizację obiektów uciążliwych.

3.6. OCHRONA GRUNTÓW

Pokrywą glebową gminy tworzą przede wszystkim utwory lodowcowe tj. gliny, piaski i glazowiska oraz wodno-lodowcowe piaski, żwiry, pyły i ropy. Kompleksy gleb brunatnych występują sporadycznie, koncentrując się w pobliżu Brzeźna Mazurskiego i na północ od jeziora Dąbrowa Mała. Wśród utworów piaszczystych dominują piaski zwałowe i przesortowane piaski akumulacji wodno-lodowcowej, w postaci piasków luźnych i słabo gliniastych. W gminie piaski te występują najliczniej, natomiast pyły tylko sporadycznie.

Torfy występują w rozproszonych kompleksach, głównie w pobliżu Starego Miasta, Fiugajek, Samina i Ostrowitego.

Gleby o niskiej przydatności rolniczej występują w rejonie rynien jezior Dąbrowskich, na pozostałym obszarze gminy przeważają gleby średnio urodzajne (IV klasy bonitacyjnej) z dużym kompleksem gleb urodzajnych (IVa i III klasy bonitacyjnej) w rejonie Elgnowa. Gleby słabo urodzajne, głównie V i VI klasy bonitacyjnej dominują w południowym pasie przylegającym do jezior oraz w okolicy Gardyn.

Na terenie gminy Dąbrówno nie ma zlokalizowanego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych.

Z uwagi na fakt, iż część gminy Dąbrówno to tereny uprawne, wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe ma rolnictwo, które powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

- niszczenie mechaniczne roślinności oczek i mokradeł śródpolnych, zwłaszcza pozbawionych zarośli i zadrzewień przywodnych podczas prac polowych, niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujących ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Kolejnym zagrożeniem jest fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz likwidacją murków, miedz i zadrzewień śródpolnych.

W zakresie ochrony gruntów należy podejmować działania mające na celu:

- dostosowanie produkcji rolniczej do warunków środowiska, zasobności i produktywności gleb,
- ograniczenie nadmiernego nawożenia gleb,
- przeciwdziałanie procesom obniżania się wód gruntowych,

- przeciwdziałanie degradacji gleb związanych z procesami erozyjnymi i denudacyjnymi,
- likwidację dzikich składowisk śmieci na terenie gminy,
- segregację i selektywną zbiórkę odpadów,
- rekultywację gruntów zdegradowanych i ochronę przed degradacją,
- kontrolę i monitoring systemu zagospodarowania chemikaliów,
- prowadzenie obserwacji zmian chemizmu gleb, a w szczególności koncentracji metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo,
- ograniczenie przeznaczania gleb o wysokich klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze,
- poprawianie wartości użytkowej gleb oraz zapobieganie obniżaniu ich produktywności przez stosowanie odpowiednich zabiegów technicznych i agrotechnicznych.

4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W świetle art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami należą do zadań własnych gminy. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad zabytkami wynikają z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity, Dz.U. z 2022 r., poz. 840).

Zgodnie z art. 4. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków,
- 2) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- 3) uznanie za pomnik historii,
- 4) utworzenie parku kulturowego,
- 5) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

4.1. OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Ochronie prawnej na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, a także zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

Zabytki kultury materialnej na obszarze gminy są głównie znaczenia lokalnego. Stanowią je stanowiska archeologiczne, folwarki, dwory, obiekty sakralne, domy mieszkalne i zagrody, obiekty przemysłowe i użyteczności publicznej oraz budownictwo obronne. Na terenie gminy znajdują się również parki podworskie oraz cmentarze, choć stan ogromnej większości z nich jest zły lub bardzo zły.

Stan zachowania pozostałych elementów środowiska kulturowego również generalnie nie jest dobry; typowe jest ogólne zaniedbanie dotyczące układów przestrzennych (wsi, zabudowy, zagród) jak i pojedynczych obiektów, budynków. W dość dobrym stanie zachowały się kapliczki i inne obiekty małej architektury, utrzymywane dzięki regularnym pracom mieszkańców.

Wysokimi walorami historycznymi charakteryzuje się na terenie gminy architektura sakralna: kościoły w Dąbrównie, Leszczu, Marwałdzie, Gardynach, kapliczki w Saminie i Dąbrównie oraz obronna - mury obronne i baszta w Dąbrównie.

Stosunkowo dobry stan zachowania układów ruralistycznych - układ zabudowy i zagród, znaczny udział tradycyjnej zabudowy, niewielkie przekształcenia charakteryzuje wsie: Elgnowo, Brzeźno Mazurskie, Łogdowo, i w nieco mniejszym stopniu : Fiugajki, Płachawy, Marwałd, Osiekowo, Tułodziad. Znaczne zakłócenie dawnego układu przestrzennego wsi, udział współczesnej zabudowy (bloki mieszkalne, zabudowa gospodarcza i produkcyjna), zmieniającej dawny charakter miejscowości typowe jest dla Leszcza, Dąbrówna, Lewałdu Wielkiego, Samina, Saminka, Wądzynia, Wierzbicy.

Sieć osadnicza na terenie gminy Dąbrówno ukształtowała się w średniowieczu, głównie w postaci majątków / wsi rycerskich - później dużej własności szlacheckiej z nielicznymi wsiami chłopskimi. Zdecydowana większość jednostek osadniczych to lokacje średniowieczne, jedynie nieliczne pochodzą z XIX wieku, kiedy nastąpił gwałtowny rozwój folwarków. Wsie zakładane były zwykle na planie owalnicowym z typowym placem służącym jako pastwisko, gdzie mieścił się również staw, czasem kościół z cmentarzem. Na przestrzeni kolejnych wieków wsie przekształcone zostały w ulicówki lub wielodrożnice. Elementy struktury przestrzennej wsi obok kościoła, szkoły, cmentarza stanowiły również majątki i folwarki. Typowy układ majątku ziemskiego stanowił dwór / pałac bezpośrednio związany z podwórzem folwarcznym, park i na uboczu zabudowa gospodarcza, folwarku - dwór, zabudowa gospodarcza i park (niekoniecznie).

Parki w większości związane są z majątkami ziemskimi i folwarkami. Stan zachowania i utrzymania jest niedostateczny. Długoletni brak pielęgnacji i ochrony (wycinka, parcelacja itd.), spowodowały że przybrały one wygląd zadrzewionych i zakrzewionych enklaw, z nieczytelnymi i niejednokrotnie bezpowrotnie utraconymi elementami kompozycyjnymi obiektu. Podobnie cmentarze, dobry stan przetrwania i utrzymania charakteryzuje obiekty w Dąbrównie, Gardynach, Marwałdzie, Osiekowie. Znacznie słabszy jest w pozostałych. Dla większości cmentarzy

charakterystyczny jest udział starodrzewia, pod tym względem wyróżniają się Dąbrówno, Elgnowo, Osiekowo, Lewałd Wielki.

Dla sieci drogowej najważniejsze są aleje przydrożne; szczególnie dobrze zachowane na odcinkach: Tułodziad - Dylewo, Tułodziad - Marcinkowo, Marwałd - Dąbrówno, Tułodziad - Marwałd, Łogdowo - Osiekowo, Leszcz - Jankowice.

Zasób gminnej ewidencji zabytków jest na bieżąco kontrolowany i w razie konieczności aktualizowany. Postuluje się, aby aktualizacje przeprowadzane były w okresach dwuletnich, co pozwoli na dokładne monitorowanie stanu zabytków.

W poniższej tabeli zawarte zostały zabytki nieruchome znajdujące się na terenie gminy Dąbrówno, wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego.

Miejscowość, ulica, numer	Obiekt	Numer rejestrowy	Data wpisu do rejestru
Dąbrówno	Park zamkowy	A-1539	1984-04-13
Dąbrówno	Miejskie mury obronne wraz z basztą /obecnie dzwonnica/	a-469	1958-08-31
Dąbrówno	Układ urbanistyczny z pozostałościami murów i fos oraz pierzeją kamieniczek w rynku	A-25	1949-08-31
Dąbrówno	Zamek i park pałacowy	A-26	1949-08-31
Dąbrówno	Kościół metodystyczny z dzwonnica i przyległymi murami obronnymi (z wyposażeniem wnętrza: ołtarzem, plafonem, nagrobkami, lożą mas.)	a-22	1949-08-31
Dąbrówno	Kaplica grobowa	a-854	1968-03-28
Dąbrówno, Grunwaldzka 2	Dom	A-3992	1997-06-05
Dąbrówno, Grunwaldzka 6	Synagoga	A-3079	1991-01-28
Dąbrówno, Jeziorna 1	Dom	A-3991	1997-06-05
Dąbrówno, Kościuszki 1	Dom	A-3783	1994-12-30
Dąbrówno, Kościuszki 2	Dom	A-3780	1994-12-30
Dąbrówno, Kościuszki 3	Dom	A-3781	1994-12-30
Dąbrówno, Kościuszki 4	Dom	A-3782	1994-12-30
Dąbrówno, Ogrodowa 2	Dawny hotel "germania", ob. dom mieszkalno-usługowy	A-3990	1997-06-05
Dąbrówno, Ostródzka	Wieża ciśnień	A-3085	1991-02-01
Dąbrówno, Ostródzka	Kapliczka przydrożna	A-3467	1993-04-28
Dąbrówno, Ostródzka	Kapliczka przydrożna	A-3468	1993-04-28
Dąbrówno, Ostródzka 1	Budynek sądu /ob. Dom/	A-3989	1997-06-05
Dąbrówno, Ostródzka 6	Kościół p.w. św. Jana Nepomucena i niepokalanego poczęcia NMP	A-4131	2000-01-17

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

Elgnowo	Park	A-1516	1984-04-13
Gardyny	Kościół św. Józefa wraz z cmentarzem przykościelnym	a-1037	1968-07-29
Leszcz	Kościół wraz z cmentarzem przykościelnym	a-953	1968-06-10
Marwałd	Kościół p.w. wniebowzięcia NMP wraz z cmentarzem przykościelnym	a-968	1968-06-12
Samin	Park	A-1270	1978-12-28
Samin	Kapliczka przydrożna	A-3469	1993-04-28
Wierzbica	Park dworski	a-1518	1984-01-13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://www.wuoz.olsztyn.pl/>

Stanowiska archeologiczne są ważnym elementem krajobrazu kulturowego i stanowią podstawę wiedzy o najdawniejszych dziejach terenów gminy Dąbrówno. Obszar gminy Dąbrówno nie posiada pełnego rozpoznania archeologicznego.

Wśród zabytków archeologicznych ujętych w rejestrze zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, na terenie gminy Dąbrówno znajdują się:

Miejscowość	Obiekt	Działka	Numer rejestru	Obszar AZP	Stanowisko w miejscowości	Data wpisu do rejestru
Dąbrówno	Nawarstwienia kulturowe Starego Miasta		c-183	31-57/1	st. I	1993-05-26
Gardyny	Teren przylegający do grodziska Gardyny	48, 49, 50	c-030	31-58/46	st. II	1950-07-05
Gardyny	Zamczysko	25, 26, 27, 47	c-018	31-58/46	st. I	1949-06-11
Leszcz	Grodzisko cyplowe, wieloczęłkowe	119/1	c-199	31-57/6	st. I	1995-12-28
Stare Miasto	Grodzisko wyżynne, dwuczłonowe	7/3	c-075	31-57	st. I	1969-11-29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://www.wuoz.olsztyn.pl/>

Ewidencja stanowisk archeologicznych nie jest zbiorem zamkniętym i nie można wykluczyć, że w wyniku dalszej weryfikacji lub prowadzonych prac ziemnych uda się zidentyfikować nowe ślady osadnicze.

Zabytkowe cmentarze

Na terenie gminy zlokalizowano szereg zabytkowych cmentarzy katolickich i ewangelickich. Większość z nich założono w XIX i na początku XX wieku. Ogromna większość starych nekropoli uległa po 1945 roku daleko idącej dewastacji, wynikającej ze świadomej polityki władz komunistycznych zmierzającej do niszczenia wszystkiego, co przypominało dawną, szczególnie niemiecką, przeszłość tych ziem.

Na terenie gminy Dąbrówno znajdują się też miejsca pochówku żołnierzy z pierwszej wojny światowej, poległych głównie w trakcie działań tzw. bitwy mazurskiej. Największe cmentarze wojenne zlokalizowane zostały w Osiekowie oraz w Gardynach, ten ostatni jest najlepiej zachowaną nekropolią tego typu na terenie gminy.

Problematyka dalszej ochrony wyżej wymienionych obiektów jest niezwykle złożona. Dużą część terenów historycznej zieleni jest w rękach prywatnych, parafii lub Skarbu Państwa. Fatalny stan zachowania wielu cmentarzy ewangelickich wyklucza jakikolwiek sens inwestycji w ich odtworzenie. Gmina ma z tej przyczyny bardzo ograniczone pole manewru w podejmowaniu jakichkolwiek inicjatyw, zmierzających do poprawy stanu zachowania terenów zielonych poza ewentualnymi działaniami informacyjnymi dotyczącymi sposobów pozyskania środków zewnętrznych. Na miarę możliwości budżetowych planowane są prace porządkowe na zachowanych w najlepszym stanie cmentarzach.

Strefy ochrony konserwatorskiej

Na terenie gminy Dąbrówno znajdują się miejscowości charakteryzujące się dobrze i licznie zachowaną, wartościową historyczną zabudową, parkami i cmentarzami, czytelnymi układami ruralistycznymi oraz powiązaniem z otaczającym krajobrazem.

Strefy ochrony konserwatorskiej odnoszące się do zabytków nieruchomych zlokalizowanych na terenie gminy Dąbrówno należy ustalać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów i obiektów chronionych należy ustalać przedmiot ochrony, cel ochrony oraz listę przepisów obowiązujących w strefie.

Ochroną w trybie ustalenia stref ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego proponuje się objąć następujące miejscowości znajdujące się na terenie gminy Dąbrówno: Dąbrówno, Elgnowo, Łogdowo, Lewaład Wielki, Gardyny, Ostrowite, Jagodziny, Tułodziad, Bartki, Płachawy.

4.2. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W odniesieniu do dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej na terenie gminy Dąbrówno ustala się następujące zasady ich ochrony:

- a) w przypadku obiektów i obszarów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków i w ich otoczeniu, prowadzenie działań inwestycyjnych musi być zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami,
- b) w odniesieniu do zabytków archeologicznych, wszelkie prace ziemne podejmowane na ich terenie należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami,
- c) wszystkie inwestycje budowlane oraz działania mogące prowadzić do zmiany wyglądu budynków lub obszarów wpisanych do rejestru zabytków historycznych lub mogące naruszać ich ekspozycję, w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam muszą być zgodne z przepisami odrębnymi,

- d) w odniesieniu do nowej zabudowy obowiązuje zasada dostosowania do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, bryły (w tym kierunku kalenicy, spadku połaci dachowych) oraz pokrycia dachów, formy architektonicznej, materiałów budowlanych (dachówka ceramiczna, cegła, kamień, tynki o tradycyjnej fakturze, drewno itp.),
- e) w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki zakazuje się dokonywania zmian mogących doprowadzić do utraty wartości zabytkowej (wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego, zmian w obrębie elewacji z wyłączeniem prac adaptacyjnych uwzględniających walory zabytkowe obiektów, dokonanych na podstawie wytycznych konserwatorskich oraz zmian wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich),
- f) w przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, prace ziemne należy poprzedzić badaniami archeologicznymi,
- g) w odniesieniu do zabytkowych parków i cmentarzy ochroną należy objąć drzewostan, elementy małej architektury, nagrobki, kaplice, ogrodzenia, a także kompozycję przestrzenną,
- h) wszelkie prace inwestycyjne dotyczące zabytkowych parków i cmentarzy należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,
- i) należy sprawować bieżącą opiekę nad cmentarzami i miejscami pamięci, głównie poprzez prowadzenie prac porządkowo-pielęgnacyjnych
- j) należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę ekspozycji istniejących obiektów zabytkowych, jak również elementów krajobrazowych - obowiązuje ochrona historycznego krajobrazu kulturowego z ekspozycją na historyczne dominanty, zieleni i układ drogowy.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W studium określa się zasady rozwoju systemów komunikacji drogowej i rowerowej. Na terenie gminy nie funkcjonuje komunikacja kolejowa. Przez gminę Dąbrówno przebiega nieczynne torowisko po kolei relacji Działdowo - Samborowo. Część obiektów mostowych oraz budynków stacyjnych została rozebrana. Budynki w dobrym stanie technicznym przystosowano na mieszkania dla miejscowej ludności. Mieszkańcy gminy korzystają z połączeń kolejowych w Działdowie, Ostródzie i Iławie.

5.1. KOMUNIKACJA DROGOWA

Układ komunikacji drogowej w gminie Dąbrówno tworzą drogi publiczne – wojewódzkie, powiatowe i gminne:

- drogi wojewódzkie – uzupełniają one sieć dróg krajowych i pełnią ważną funkcję komunikacyjną łącząc gminę z innymi ośrodkami, ich łączna długość na terenie gminy wynosi 21 025 m:
 - droga wojewódzka nr 537 Lubawa - Frygnowo – Pawłowo, o długości 6 827 m,
 - droga wojewódzka nr 542 Rychnowo – Działdowo, o długości 14 198 m,
- drogi powiatowe – stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą, zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Tabela. Drogi powiatowe w gminie Dąbrówno.

<i>LP.</i>	<i>Numer drogi powiatowej</i>	<i>Przebieg drogi powiatowej</i>	<i>Klasa</i>	<i>Długość [m]</i>
1.	1243N	Ostróda - Tułodziad	Z	3027
2.	1257N	dr P 1235N - Marwałd - Jabłonowo	Z	7265
3.	1265N	Gardyny - Lipówka - dr P 1542N	Z	2110
4.	1220N	Prątnica - Jagodziny	L	215
5.	1226N	Napromek - Czerlin - Jagodziny	L	1317
6.	1253N	Rychnowo – Pacółtowo – Zybułtowo – Wierzbowo – Kłęczkowo - Komorniki	L	2390
7.	1255N	Dąbrówno - Tuczki - Płońska - Gródki	L	4485
8.	1957N	dr W 537 - Jagodziny - Elgnowo	L	7815
9.	1258N	Elgnowo - dr P 1257N	L	4457
10.	1259N	dr P 1257N - Samin - Leszcz - dr W 542	L	13773
11.	1261N	Frygnowo - Łodwigowo - dr P 1264N	L	7305

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

LP.	Numer drogi powiatowej	Przebieg drogi powiatowej	Klasa	Długość [m]
12.	1263N	Brzeźno Mazurskie - Grzybiny - Myślęta - Turza Wlk.	L	1905
13.	1264N	Leszcz - Jankowice - Rączki - Moczysko	L	7553
14.	1266N	Samin - Stębark	L	1691
15.	1267N	Wierzbica - Gutowo - Rybno	L	5495

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://powiatostroda.lp-portal.pl/#>

- drogi gminne – stanowiące uzupełniający układ drogowy gminy, o znaczeniu lokalnym służące miejscowym potrzebom.

Lp.	Nr drogi	przebieg drogi / ulica	długość rzeczywista	szerokość (mb)	rodzaj nawierzchni	stan
1	154001 N	Jagodziny - Marwałd	3905	5	gruntowa	średni
2	154002 N	Jagodziny - Elgnowo	4408	5	gruntowa	średni
3	154003 N	Marwałd - Marwałd Kol.	610	5	gruntowa	dobry
4	154004 N	Dr. Gm Nr 154002 N (Elgnowo Kol) - Marwałd	4010	5	gruntowa	dobry/zły (zależy od odcinka)
5	154005 N	Dr. Pow. Nr. 1188n (Elgnowo) - Odmy	2225	5	gruntowa	dobry
6	154006 N	Dr. Gm. Nr 154005N - Zielonka	1516	5	gruntowa	zły
7	154007 N	Dr. Pow. Nr 1224N - Dr. Gm. Nr 154008n (Odmy Kol)	1154	5	gruntowa	dobry
8	154008 N	Dr. Pow. Nr 1224N - Dr. Gm. (Groszki Kol.)	270	5	gruntowa	dobry
9	154009 N	Dr. Pow. Nr. 1258N (Stare Miasto) - Dąbrówno	3350	5	gruntowa	dobry
10	154010 N	Dr. Gm. Nr 154009N Jabłonowo - Dr. Woj. Nr 542	486	5	gruntowa	dobry
11	154011 N	Dr. Gm. Nr 154009N -Dr. Woj. Nr 542 (Dąbrówno)	350	5	gruntowa	zły/częściowo nie istnieje
12	154012 N	Okrągłe Kol. - Okrągłe	1545	5	gruntowa	dobry
13	154013 N	Wądrynek - Dr. Pow. Nr 1255N	560	5	gruntowa	dobry
15	154015 N	Wądzyn (Wieś)	396	5	masa bitumiczna	dobry
		Wądzyn (Wieś)	284	5	gruntowa	dobry
16	154016 N	Wądzyn - Granica Gm. (Grzybiny)	705	5	gruntowa	dobry
17	154017 N	Dr.Pow. (Dąbrówno) - Jakubowo - Gr. Gm.(Grzybiny)	3686	5	gruntowa	średni
18	154018 N	Gr. Gm. (Klonowo) - Dr. Woj. Nr 537 (Marwałd)	770	5	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
19	154019 N	Marwałd (Ośr. Szkoleniowy) - Dr. Pow. Nr 1257N	653	5	gruntowa	dobry
20	154020 N	Dr. Woj.Nr 537 - Marwałd	186	5	gruntowa	dobry
21	154021 N	Marwałd - Radomki	1141	5	gruntowa	dobry
22	154022 N	Tułodziad - Tułodziad Kol.	2048	5	gruntowa	dobry
23	154023 N	Tułodziad - Fiugajki	2608	5	gruntowa	średni
24	154024 N	Dr. Woj. Nr 537 (Tułodziad) - Tułodziad Kol.	1225	5	gruntowa	dobry

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

25	154025 N	Samin - Stare Miasto	530	5	masa bitumiczna	dobry
		Samin - Stare Miasto	24	5	gruntowa	średni
26	154026 N	Samin (Wieś)	912	5	gruntowa	dobry
27	154027 N	Dr. Gm. - Dr. Pow. Nr 1259N	1048	5	gruntowa	dobry
28	154028 N	Dr. Woj. Nr 542 (Samin) - Lasek	1045	5	gruntowa	średni
29	154029 N	Ostrowite -Dr. Pow. Nr 1259N (Leszcz)	3348	5	gruntowa	dobry/średni (zależy od odcinka)
30	154030 N	Ostrowite - Ostrowite Kol.	235	5	gruntowa	dobry
31	154031 N	Dr. Woj. Nr 542 - (Jezioro Dąbrowa Wielka)	640	5	gruntowa	średni
32	154032 N	Brzeźno Mazurskie - Dr. Woj. Nr 542	975	5	gruntowa	dobry
33	154033 N	Ostrowite - Łogdowo	3529	5	gruntowa	dobry/średni (zależy od odcinka)
34	154034 N	Łogdowo - Gr. Gm. (Ulnowo)	575	5	gruntowa	zły
35	154035 N	Dr. Pow. Nr1261N(Łogdowo) - Gr. Gm.	1545	5	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
36	154036 N	Gr. Gm. (Turowo) - Gardyny	615	5	gruntowa	średni
		Gr. Gm. (Turowo) - Gardyny	1017	5	masa bitumiczna	dobry
37	154037 N	Dr. Pow. Nr 1264 N (Gardyny) - Gardyny Kol.	1107	5	gruntowa	dobry
38	154038 N	Dr. Gm. Nr 154002 N - Jagodziny Kol.	1445	5	gruntowa	dobry
39	154039 N	Dr. Pow. Nr 1957N (Jagodziny Kol) - Elgnowo Kol. - Gr. Gm. Nr 154002N	1352	5	gruntowa	dobry/zły (zależy od odcinka)
40	154040 N	Stare Miasto - Lewałd Wielki	3955	5	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
41	154041 N	Lewałd Wielki - Lewałd Wielki Kol. - Gr. Gm.	3420	5	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
42	154042 N	Gr. Gm. (Groszki) - Gr. Gm. (Nowa Wieś Ostródzka)	980	5	gruntowa	dobry/zły (zależy od odcinka)
43	154043 N	Lewałd Wielki Kol. - Dr. Pow. Nr 1268N	450	5	gruntowa	zły
44	154044 N	Okrągłe - Okrągłe Kol.	550	5	gruntowa	dobry
45	154045 N	Dr. Pow. Nr 1224N - Okrągłe Kol.	974	5	gruntowa	średni
46	154046 N	Dr. Pow. Nr 1224N - Lewałd Wielki Kol.	1240	5	gruntowa	dobry/zły (zależy od odcinka)
47	154047 N	Leszcz Kol. - Dr. Pow. Nr 1264N	879	5	gruntowa	średni
48	154048 N	Saminek - (Łąki)	2068	5	gruntowa	średni
49	154094N	Wierzbica	190	4,5	masa bitumiczna	dobry
50	154095N	Saminek	400	4.5	masa bitumiczna	dobry
51	154097N	Dr. Gm. Nr 154009N (ul. Polna) - Dr. Gm. Nr 154088N (ul. Dworcowa)	270	5	masa bitumiczna	dobry
51	154049 N	Dąbrówno ul. Agrestowa	83	5	kostka brukowa	dobry
52	154050 N	Dąbrówno ul. Akacyjowa	480	4	gruntowa	dobry
53	154051 N	Dąbrówno ul. Cicha	102	5	kostka brukowa	dobry
54	154052 N	Dąbrówno ul. Dębowa	1080	4	gruntowa	dobry/zły (zależy od odcinka)

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

55	154088 N	Dąbrówno ul. Dworcowa	845	5	masa bitumiczna	dobry
56	154053 N	Dąbrówno ul. Floriana	57	5	kostka brukowa	dobry
57	154054 N	Dąbrówno ul. Jagiellońska	226	5	kostka brukowa	średni
58	154055 N	Dąbrówno ul. Jagiełły	96	5	masa bitumiczna	dobry
59	154056 N	Dąbrówno ul. Jaśminowa	445	5	gruntowa	średni
60	154057 N	Dąbrówno ul. Jeziorna	166	4,5	kostka brukowa	średni
61	154058 N	Dąbrówno ul. Jodłowa	86	4	kostka brukowa	średni
62	154059 N	Dąbrówno ul. Kajki Michała	382	4	masa bitumiczna	dobry
63	154060 N	Dąbrówno ul. Kalinowa	305	4	gruntowa	średni
64	154061 N	Dąbrówno ul. Klonowa	410	4	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
65	154062 N	Dąbrówno ul. Kościelna	125	4	kostka brukowa	dobry
66	154063 N	Dąbrówno ul. Krótka	173	4	kostka brukowa	dobry
67	154064 N	Dąbrówno ul. Księcia Witolda	315	5	masa bitumiczna	dobry
68	154065 N	Dąbrówno ul. Leśna	353	4	gruntowa	nie istnieje
69	154066 N	Dąbrówno ul. Lipowa	227	4	gruntowa	średni
70	154067 N	Dąbrówno ul. Mazurska	102	5	kostka brukowa	dobry
71	154068 N	Dąbrówno ul. Miodowa	67	5	kostka brukowa	dobry
72	154069 N	Dąbrówno ul. Modrzewiowa	207	4	gruntowa	średni
73	154070 N	Dąbrówno ul. Mrongowiusza	103	5	masa bitumiczna	dobry
74	154071 N	Dąbrówno ul. Nadbrzeżna	197	4	kostka brukowa	dobry
75	154072 N	Dąbrówno ul. Parkowa	430	4	kostka brukowa	dobry
76	154073 N	Dąbrówno ul. Poprzeczna	32	5,5	kostka brukowa	dobry
77	154074 N	Dąbrówno ul. Porzeczkowa	50	4	gruntowa	nie istnieje
78	154075 N	Dąbrówno ul. Powstańców	217	5	kostka brukowa	dobry
79	154076 N	Dąbrówno ul. Przemysłowa	890	5	gruntowa	dobry
80	154077N	Dąbrówno Ul. Rowowa	155	4	kostka brukowa	dobry
81	154078 N	Dąbrówno ul. Rybacka	104	4	kostka brukowa	dobry
82	154079 N	Dąbrówno ul. Rzemieślnicza	315	4	gruntowa	nie istnieje
83	154080 N	Dąbrówno ul. Ogrodowa	375	5,5	masa bitumiczna	dobry
		Dąbrówno ul. Ogrodowa	65	5,5	kostka brukowa	dobry
84	154081 N	Dąbrówno ul. Osiedleńcza	90	5	kostka brukowa	dobry
		Dąbrówno ul. Osiedleńcza	7	5	masa bitumiczna	dobry

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

85	154082 N	Dąbrówno ul. Sosnowa	840	4	gruntowa	średni/zły (zależy od odcinka)
86	154083 N	Dąbrówno ul. Sportowa	165	5	kostka brukowa	dobry
87	154084 N	Dąbrówno ul. Świerkowa	255	4	gruntowa	nie istnieje
88	154085 N	Dąbrówno ul. Wierzbowa	491	4	gruntowa	nie istnieje
89	154086 N	Dąbrówno ul. Wiśniowa	609	4	gruntowa	średni
90	154087 N	Dąbrówno ul. Zamkowa	60	5	kostka brukowa	dobry
91	154092 N	Dąbrówno ul. Zawiszy Czarnego	290	5	masa bitumiczna	dobry
92	154089 N	Dąbrówno ul. Kościuszki (Część)	164	12	kostka brukowa	dobry
94	154091 N	Dąbrówno ul. Parafialna	59	4	kostka brukowa	dobry
95	154096 N	Dąbrówno ul. Słoneczna	296	5	masa bitumiczna	dobry
96		Była Droga 1957 N (Na Odc Elgnowo - Lewałd Wielki)	3199	4	gruntowa	dobry
97		Była Droga 1268 N (Lewałd Wlk - Dr. Nr 1255 N)	3102	4	gruntowa	dobry
98		Była Droga 1256 N (Dębień - Rumian - Lewałd Wlk.)	430	5	masa bitumiczna	średni
99		Była Droga 1224 N (Rumienica - Lewałd Wlk - Dr. Nr 1255 N (Dąbrówno))	6640	5	masa bitumiczna	średni

Źródło: Dane Urzędu Gminy Dąbrówno

Drogi asfaltowe na terenie Gminy Dąbrówno stanowią 6,2 % wszystkich dróg. Pozostałe odcinki dróg pokryte są nawierzchnią brukową (kostka betonowa lub kamienna) oraz gruntową wzmocnioną i naturalną.

Drogi gminne jedynie na większości ulic zlokalizowanych w Dąbrównie oraz niewielkich odcinkach przebiegających przez wsie Samin, Wierzbica, Gardyny, Marwałd, Wądzyn, Ostrowite posiadają nawierzchnie utwardzone (bitumiczne lub z kostki betonowej). Pozostałe drogi gminne (przeważnie gruntowe) powinny być w miarę możliwości modernizowane, w szczególności poprzez ich utwardzanie.

Na terenie Dąbrówna w ciągach ulic są wykonane chodniki z kostki Polbruk na podbudowie cementowo – piaskowej i warstwie ubitego betonu. Szerokość chodników wynosi od 1,20 do 1,50 m. Budowa chodników przy drogach wojewódzkich i powiatowych jest realizowana w porozumieniu z Urzędem Gminy.

Parkingi są zlokalizowane: w Dąbrównie - przy kościele i przy bożnicy, w Marwałdzie - przy przystanku PKS.

Studium ustala następujące zasady i kierunki działania w odniesieniu do sieci komunikacji drogowej:

- modernizacja dróg do założonych klas technicznych oraz przebudowa na większości dróg. W przypadku modernizacji i przebudowy dróg należy uwzględnić utwardzone ciągi piesze, wzdłuż odcinków tych dróg przebiegających przez miejscowości.
- przy projektowaniu nowej zabudowy należy uwzględnić potencjalne uciążliwości związane z hałasem i drganiami. Rozwiązania techniczne powinny zmniejszać uciążliwości związane z hałasem i drganiami do dopuszczalnego poziomu zgodnego z przepisami odrębnymi,
- utrzymanie statusu i standardu istniejących dróg powiatowych i gminnych zaliczanych do uzupełniającego układu komunikacyjnego wraz z zapewnieniem środków na ich modernizację i utrzymanie,
- przebudowę i uzupełnienie systemu dróg lokalnych i dojazdowych w zależności od uwarunkowań terenowych,
- budowę odcinków dróg przebiegających przez tereny zabudowane z uwzględnieniem ruchu pieszego i rowerowego (chodniki, ścieżki rowerowe, ciągi piesze), a także budowę parkingów i miejsc postojowych,
- właściwe (zgodne z przepisami) oznakowanie istniejących ulic i dróg,
- utrzymywanie odpowiedniej pielęgnacji drzewostanu wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych w celu poprawiania przejezdności z jednoczesnym poszanowaniem alei przydrożnych,
- dla odcinków dróg położonych w sąsiedztwie brzegów jezior i rzek wykonanie w ramach ich modernizacji, odprowadzenia wód deszczowych do odbiorników zapewniających zabezpieczenie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

5.2. KOMUNIKACJA ROWEROWA

Na terenie gminy Dąbrówno i jej okolicach zostały wyznaczone i oznakowane 4 szlaki rowerowe. Łączna długość tras wynosi 77,70 km. Zostały one oznakowane kierunkowskazami oraz na początku szlaku tablicami informacyjnymi z mapą oraz opisem ciekawych miejsc, form przyrody, czy zabytków.

Szlaki rowerowe w gminie:

- **Szlak rowerowy czerwony** prowadzi przez 10 miejscowości: Dąbrówno-Jabłonowo-Krajewo-Samin- Saminek – Ostrowite kolonia- Jankowice-Brzeźno Mazurskie – Jakubowo – Dąbrówno. Długość szlaku to 27,7 km.
- **Szlak rowerowy niebieski** prowadzi przez 5 miejscowości: Dąbrówno – Okrągłe-Stare Miasto -Jabłonowo – Dąbrówno. Długość szlaku to 14 km.

- **Szlak rowerowy żółty** prowadzi przez 5 miejscowości: Okrągłe – Lewańd Wielki – Odmy – Elgnowo- Jagodziny. Długość szlaku to 24,8 km.
- **Szlak rowerowy czarny** prowadzi przez 4 miejscowości: Węzeł szlaków koło Leszcza – Osiekowo – Łogodowo – Gardyny. Długość szlaku to 11,2 km.

Projekt, w ramach którego powstały ścieżki nosił nazwę: ” Modernizacja i oznakowanie szlaków rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na obszarze działania Związku Stowarzyszeń „Kraina Drwęcy i Pasłęki”, którego realizatorem był Związek Stowarzyszeń „Kraina Drwęcy i Pasłęki”.

Poza oznakowaniem szlaków powstały miejsca postojowe dla rowerzystów, zadaszone ławki ze stołami wraz z tablicami informacyjnymi z mapkami.

5.3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.3.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Gmina Dąbrówno jest zaopatrywana w wodę układem sieci magistralnych i rozdzielczych wyposażonych w niezbędne oprzyrządowanie, w tym: zasuwę, hydranty przeciwpożarowe, odwadniacze i odpowietrzacze. Wchodzące w ich skład wodociągi są wyposażone w ujęcia wody, stacje uzdatniania wody i sieć rozprowadzającą. Na obszarze gminy zarówno do celów komunalnych jak i gospodarczych wodę pozyskuje się głównie z ujęć podziemnych (studnie głębinowe).

Wykaz ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie gminy Dąbrówno przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Ujęcia wody na terenie gminy Dąbrówno

Lokalizacja ujęcia	Nr studni	Głębokość [m]	Wydajność [m ³ /dobę]	Obsługiwane miejscowości
Dąbrówno	3	55,6	1430,0	Dąbrówno, Jabłonowo
	4	59,4		
	5	58,0		
Samin	1A	67,0	219,19	Samin, Saminek, Ostrowite, Gardyny, Osiekowo, Dąbrowa
	2A	61,0		
Tułodziad	1	120,0	215,58	Tułodziad, Marwałd, Wierzbica, Stare Miasto, Fiugajki, Płachawy, Bartki
	2	107,0		
Wądzyn	1	53,0	98,0	Wądzyn, Jakubowo, Kalbornia, Leszcz, Brzeźno
	2	50,0		
Lewańd Wielki	1	82,6	232,0	Lewańd Wielki, Okrągłe
	2	99,0		
Elgnowo	1	42,0	150,0	Elgnowo, Kolonia Elgnowo, Kolonia Gutowo, Kolonia Jagodziny
	2	31,2		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Raportu o stanie gminy za 2021 r.

W ramach monitoringu kontrolnego każda Stacja Uzdatniania Wody była kontrolowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Również w ramach obowiązujących przepisów wykonano badania wód popłuczynach w każdej Stacji Uzdatniania Wody.

Wsie rozproszone, szczególnie te małe, zaopatrują się w wodę z własnych studni wierconych lub kopanych. Zasadnicza część wody do celów użytkowych mieszkańców gminy pobierana jest z ujęć podziemnych eksploatowanych przez podmioty wybrane przez gminę na zasadzie przetargu.

Istniejące zasoby wód podziemnych o dobrej jakości umożliwiają wykorzystanie jej do celów zaopatrzenia ludności. Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb gminy. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych oraz możliwość jej ujmowania nie stanowią bariery rozwojowej gminy.

Obszar gminy Dąbrówno jest zwodociągowany w 94%. Sieć wodociągową mają wszystkie miejscowości. Mieszkańcy trzech wsi są zaopatrywani z wodociągów będących w zarządzie sąsiadujących gmin: Łogdowo z gminy Grunwald, część mieszkańców wsi Jagodziny zamieszkałych przy drodze powiatowej jest zaopatrywana z wodociągu gminy Ostróda – hydrofornia w Wygodzie. Miejscowość Odmy jest zaopatrywana z wodociągu gminy Lubawa.

Tabela. Sieć wodociągowa w gminie Dąbrówno – wskaźniki

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej [%]	94,2	94,2	94,2	98,9	98,9	98,9	98,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	4 193	4 184	4 145	4 121	4 077	4 033	4 018
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	96,5	96,5	96,0	96,0	96,0	96,1	96,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	873	877	839	860	869	879	894
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	125,1	128,3	129,0	155,0	155,0	232,0	222,0
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	28,3	29,2	29,6	35,7	36,0	54,2	55,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl>)

Łączna długość sieci wodociągowej w gminie Dąbrówno w 2021 r. wyniosła 96,1 km. Do sieci wodociągowej podłączonych było 98% budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej korzystało 4018 mieszkańców Gminy.

Na przestrzeni analizowanych lat 2015-2021 zauważalny jest wzrost udziału budynków podłączonych do wodociągowej i związana z tym liczba przyłączy, przy czym liczba korzystających z sieci wodociągowej osób spadał, co świadczy o tzw. „rozgęszczeniu” ludności i związane jest ze spadkiem liczby osób przypadających na 1 mieszkanie.

W przeciągu lat 2015-2021 notowany jest znaczny wzrost ilości wody dostarczonej gospodarstwom domowym i jej zużycie na 1 mieszkańca. W 2015 mieszkaniec gminy zużywał przeciętnie 28,3 m³ wody w ciągu roku, natomiast w 2021 było to już 55,8 m³ /rok.

W celu zapewnienia zaopatrzenia w wodę dobrej jakości poszczególnym miejscowościom, niezbędna jest dalsza rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy. Jako priorytetowe należy uznać wyposażenie w sieć wodociągową terenów wskazanych w studium jako kierunki rozwoju, zwłaszcza działalności gospodarczej. Wszystkie miejscowości wskazane pod zainwestowanie będą wymagały rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowej, a kolejność rozbudowy będzie wynikała z planów inwestycyjnych przyjętych przez samorząd.

W trakcie projektowania systemu wodociągowego należy uwzględnić konieczność przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę.

5.3.2. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Kanalizacja sanitarna

Na terenie Gminy Dąbrówno funkcjonuje jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu Bioblok BIS-600 o docelowej przepustowości 600 m³/dobę. Oczyszczalnia zlokalizowana jest w miejscowości Dąbrówno, przy ul. Przemysłowej. Oczyszczalnia ścieków przyjmuje ścieki poprzez urządzenia kanalizacyjne z 8 miejscowości położonych w aglomeracji – Dąbrówno, Marwałd Tułodziad, Wierzbica, Kalbornia, Leszcz, Jabłonowo, Stare Miasto. Oczyszczalnia zaspokaja obecne i planowane potrzeby gminy w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków.

Uchwałą Nr XXVII/175/20 Rada Gminy Dąbrówno wyznaczyła obszar i granice aglomeracji Dąbrówno o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2201 obejmującej w gminie miejscowości Dąbrówno, Jabłonowo, Jakubowo, Kalbornia, Leszcz, Marwałd, Stare Miasto, Tułodziad, Wierzbica.

Całkowite skanalizowanie posiadają miejscowości: Tułodziad, Marwałd, Wierzbica, Stare Miasto, Leszcz, Kalbornia. W 95% skanalizowane jest Dąbrówno

Nieczystości ciekłe z 18 miejscowości położonych poza obszarem aglomeracji dowożone są do oczyszczalni taborem asenizacyjnym. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Wel. Osady ściekowe są wykorzystywane na cele rolnicze. Na terenie gminy funkcjonują również oczyszczalnie przydomowe o Q/dśrm³ = 1,5 w miejscowości Jabłonowo, Dąbrówno, Elgnowo, Ostrowite. Stanowią uzupełnienie systemu oczyszczania ścieków oraz alternatywę dla często nieszczelnych szamb.

Tabela. Sieć kanalizacyjna w gminie Dąbrówno – wskaźniki

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w %	58,4	58,1	56,9	59,7	59,7	59,7	58,7

ogółu budynków mieszkalnych							
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	42,8	42,8	43,0	43,0	43,0	96,1	96,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	538	538	498	502	521	532	536
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	39,7	41,4	50,0	62,3	62,5	67,0	69,0
ścieki oczyszczane odprowadzone [dam ³]	60,0	60,0	70,0	52,0	52,0	52,0	51,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	2 638	2 631	2 536	2 526	2 537	2 531	2 527
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	59,9	59,9	58,1	58,3	59,2	59,8	59,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl>)

Łączna długość sieci kanalizacyjnej w gminie Dąbrówno w 2021 r. wyniosła 96,1 km. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych było 58,7% budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 2 527 mieszkańców Gminy.

Na przestrzeni analizowanych lat 2015-2021 zauważalny jest wzrost liczby przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego i udziału ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.

W latach 2015-2021 notowany jest znaczny wzrost ilości ścieków bytowych odprowadzanych siecią kanalizacyjną, przy czym zmniejszyła się ilość odprowadzonych ścieków oczyszczonych z 60 dam³ w 2015 r. do 51,1 dam³ w 2021 r..

Ze względu na potrzebę podnoszenia poziomu życia mieszkańców, planowany na terenie gminy rozwój turystyki, ochronę środowiska przyrodniczego – konieczna jest rozbudowa gminnej sieci kanalizacyjnej i objęcie nią w całości wszystkich większych miejscowości.

Rozwój sieci kanalizacyjnej powinien być prowadzony zgodnie z opracowanymi projektami porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji oraz przebudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Istotne jest przestrzeganie zasady równoległego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną (równoległe wprowadzenie kanalizacji sanitarnej z prowadzeniem wodociągów). Budowa kanalizacji sanitarnej w pierwszej kolejności powinna być prowadzona w miejscowościach zwodociągowanych na obszarach pozbawionych izolacji wód podziemnych,

Kanalizacja burzowa

Kanalizacja burzowa występuje tylko w Dąbrównie i to w niewielkim zakresie (0,6 km). Z racji położenia pomiędzy dwoma jeziorami wskazane jest wykonanie kanalizacji burzowej dla całej miejscowości.

Kanalizacja deszczowa

Na terenie wielu miejscowości istnieje szczątkowa lub zużyta sieć kanalizacji deszczowej, co sprawia, że nie rozwiązany jest problem zbierania wód opadowych ze wszystkich utwardzonych powierzchni terenu. W efekcie następuje spływ wód opadowych bezpośrednio do środowiska gruntowo-wodnego. Najgorsza sytuacja jest w miejscowościach Samin, Saminek, Gardyny, Lewańd Wielki, Okrągłe, Brzeźno Mazurskie. Są one bowiem zlokalizowane w pobliżu otwartych zbiorników wodnych i taka lokalizacja może sprzyjać zanieczyszczeniu jezior. W perspektywie należy dążyć do wykonania pełnej sieci kanalizacji deszczowej oraz zainstalowania na jej wylotach separatorów piasku i szlamów.

5.3.3. GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Na terenie Gminy Dąbrówno nie ma składowiska odpadów. Odpady komunalne i komunalno-podobne składowane są na wysypisku w Rudnie. Gmina jest członkiem Związku Gmin „Czyste Środowisko”, do którego należy 19 gmin.

W celu oczyszczenia Gminy Dąbrówno z niebezpiecznego odpadu zawierającego azbest, uchwałą Nr XXIV/212/13 z dnia 14 lutego 2013r. Rada Gminy Dąbrówno przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrówno” na lata 2012- 2032. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają te wyroby, powinny zostać usunięte z wszystkich obiektów budowlanych z terenu gminy, do końca 2032 roku.

Selektywna zbiórka odpadów w roku 2021 na terenie Gminy Dąbrówno, w ramach poszczególnych frakcji przedstawia się następująco:

Segregacja odpadów:	Ilość odpadów Mg:	Procentowy udział odpadów:
Opadów wielkogabarytowych	43,97	4,96%
Popioły	103,36	11,65%
Opakowań z tworzyw sztucznych	113,66	12,81%
Bioodpadów	92,10	10,38%
Papieru i tektury	19,99	2,25%
Opakowań szklanych	75,57	8,52%
Wszystkich frakcji	886,96	52,32%

Źródło: Raport o stanie gminy za 2021 r. (oprac. Urząd Gminy Dąbrówno)

Kierunkami w rozwoju systemu gospodarki odpadami w gminie powinno być:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów,
- powtórne wykorzystywanie odpadów, których powstawania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć,
- unieszkodliwianie odpadów poza składowiskiem, o ile jest to uzasadnione technicznie i ekonomicznie,

- zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- zwiększenie liczby pojemników do gromadzenia odpadów w sezonie letnim na brzegach jezior, kempingach, polach namiotowych;
- nasilenie działań edukacyjnych prowadzących do podwyższenia poziomu świadomości ekologicznej i do zmniejszenia ilości powstających odpadów wśród mieszkańców gminy.

5.3.4. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Na terenie gminy Dąbrówno znajdują się następujące sieci elektroenergetyczne:

- napowietrzna elektroenergetyczna linia przesyłowa o napięciu 220kV relacji Olsztyn I – Włocławek Azoty,
- linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV,
- linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie gminy planowana jest budowa linii 2x400kV relacji Płock – Olsztyn Mątki, której realizacja uzależniona będzie od poziomu rozwoju sektora wytwórczego na północy Polski. Przedsięwzięcie to zostało ujęte w rządowym dokumencie pn. „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”.

W obszarze gminy Dąbrówno dostawa energii elektrycznej odbywa się siecią średniego napięcia i liniami SN15kV zasilanymi ze stacji 110/15kV położonymi w Olsztynku, Ostródzie i Nidzicy. Podstawowe znaczenie ma węzeł 15/15kV PZ Samin. Sieć średniego napięcia zasilą poszczególne stacje 15/0,4kV oraz sieć linii niskiego napięcia 0,4kV.

Zdolności przesyłowe istniejących linii średniego napięcia, ze względu na ich długość przekraczającą 20 km, są bardzo ograniczone. W celu podniesienia bezpieczeństwa dostaw energii oraz zdolności przesyłowych konieczna jest rozbudowa sieci 110kV oraz budowa na terenie gminy stacji rozdzielczej 110/15kV. Zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2020-2025 oraz projektem Planu Rozwoju na lata 2023-2028 operator planuje budowę stacji rozdzielczej 110/15kV w miejscowości Samin. Rozpoczęcie prac projektowych planowane jest od roku 2027. W drugim etapie planowana jest budowa drugiej linii 110kV, która domknie zasilanie stacji GPZ Samin do pierścienia (układ dwustronnego zasilania). Obecnie rozważane są 3 warianty trasy linii 110kV.

Dla istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych należy zachować pasy ochrony funkcyjnej terenu, wynikające z obowiązujących norm, przepisów i zasad branżowych. Postulowana przez operatora sieci szerokość pasa terenu ochrony funkcyjnej linii napowietrznych, powinna wynosić:

- dla linii napowietrznych 220kV – po 25 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym,
- dla planowanej dwutorowej linii 2x400kV – po 35 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym,

- dla nowych linii 110kV – po 11 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym,
- dla linii 15kV – po 8 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym,
- dla linii 0,4kV – po 1m od skrajnych przewodów w obie strony,

W przypadku projektowania zagospodarowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach, przez które przebiegają linie elektroenergetyczne, ostateczne szerokości pasa ochrony funkcyjnej terenu powinny zostać ustalone z operatorem sieci.

Wytyczne dotyczące ograniczeń w użytkowaniu terenu w pobliżu i w pasie technologicznym elektroenergetycznych linii przesyłowych 220kV i 400kV:

- 1) w pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz realizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych muszą uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych,
- 2) lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych,
- 3) zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 6 m dla linii 220kV oraz 7 m dla linii 400kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego.

W odniesieniu do pozostałych linii elektroenergetycznych, ograniczenia w użytkowaniu terenu w pobliżu i w pasie ochrony funkcyjnej elektroenergetycznych linii powinny wynikać z przepisów odrębnych oraz norm dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.

5.3.5. SIEĆ GAZOWA

Według danych Polskiej Spółki Gazownictwa na terenie gminy Dąbrówno nie występuje sieć gazowa. Obecnie mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania jedynie z gazu butlowego propan-butan poprzez punkty dystrybucji zlokalizowane na terenie gminy. W perspektywie zakłada się możliwość przystąpienia do gazyfikacji gminy. Gazyfikacja gminy jest możliwa tylko od strony Pawłowa poprzez gminę Grunwald.

5.3.6. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Dąbrówno jest skomunikowana poprzez sieć telekomunikacyjną stacjonarną, ale przede wszystkim dzięki telefonii komórkowej. Obecna technologia umożliwia użytkownikom m.in.: niezwykle szybki, jak na sieci radiowe, dostęp do Internetu, zindywidualizowaną telefonię, dostęp do nowoczesnych serwisów z multimediami.

W celu podniesienia komfortu i wygody dla mieszkańców i turystów, co wpływa na kreowanie pozytywnego wizerunku gminy oraz zwiększa jej atrakcyjność, gmina powinna wdrożyć

publiczną sieć bezprzewodową. Ponadto, gmina dzięki temu mogłaby poprawić kontakt z mieszkańcami i wyjść naprzeciw oczekiwaniom interesariuszy.

5.3.7. CIEPŁOWNICTWO

Na terenie gminy gospodarka ciepła opiera się na kotłowniach lokalnych i indywidualnych, które wykorzystują przede wszystkim paliwa stałe, rzadziej olej opałowy. Węgiel kamienny jako podstawowe paliwo stosowany jest przez większość mieszkańców i zakładów produkcyjnych. Kotłownie opalane węglem są często w dużym stopniu wyeksploatowane i stanowią tym samym istotne źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Stan techniczny kotłowni jest bardzo zróżnicowany.

Duża część sieci ciepłowniczej została zbudowana wiele lat temu, z wykorzystaniem dziś już przestarzałych technologii i materiałów izolacyjnych, których jakość i stan decydują w głównej mierze o wysokości strat ciepła podczas przesyłania.

Zakłada się stałą modernizację wszystkich kotłowni, systemów przesyłowych i stosowanie nośników energii o coraz mniejszej emisji. Należy poprawić termoizolację istniejących obiektów budowlanych poprzez ich docieplenie i wymianę części nie energooszczędnej stolarki okiennej oraz pokryć dachowych. Opłaty za energię ciepłą stanowią istotny element budżetów gospodarstw domowych oraz budżetu gminy. Zarówno dla gminy jak i dla wielu mieszkańców działania termomodernizacyjne stają się koniecznością. Modernizacja i przekształcanie funkcjonujących na obszarze gminy lokalnych systemów grzewczych powinny zmierzać przede wszystkim w kierunku likwidacji niskiej emisji węglowej związanej z eksploatacją węglowych kotłów małej mocy oraz pieców i kuchni węglowych.

Należy skutecznie promować i doprowadzić do jak najszerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii (szczególnie kolektorów słonecznych i pomp ciepła).

5.3.8. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Na rysunku studium wyznaczono obszary, na których dopuszczona została lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – paneli fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW.

Na terenie gminy zabrania się realizacji elektrowni wiatrowych.

Postuluje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów wskazanych w studium jako obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz stref

ochronnych związanych są z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W trakcie realizacji planu miejscowego należy uwzględniać wpływ wyżej wymienionych inwestycji na lokalne zasoby przyrodnicze w miejscu lokalizacji oraz w jego otoczeniu, a w szczególności na naturalne zbiorowiska roślinne oraz obszary objęte ochroną prawną położone na terenie gminy i gmin sąsiadujących.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Studium ustala tereny, na których będą realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Zasady realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz źródła finansowania powinny zostać ustalone w wieloletnim planie inwestycyjnym gminy. Do zadań z tego zakresu dla gminy Dąbrówno zalicza się:

- a) budowę i modernizację istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- b) budowę, remonty i modernizację dróg gminnych, poprawę nawierzchni bitumicznych,
- c) organizację infrastruktury społecznej związanej z oświatą, edukacją, służbą zdrowia w całej gminie, i innych usług publicznych realizowanych w miarę aspiracji i potrzeb zgłaszanych przez społeczność lokalną,
- d) realizację lokalnych ścieżek rowerowych wchodzących w skład sieci infrastruktury komunikacyjnej,
- e) realizację przystani, plaż i kąpielisk gminnych - w celu zapewnienia obsługi ruchu turystycznego i zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
- f) inne cele realizowane w poszczególnych wsiach, jak budowa i modernizacja: wiejskich boisk sportowych, placów zabaw, przedszkoli, szkół podstawowych, świetlic i bibliotek wiejskich, obiektów ochotniczej straży pożarnej, parkingów przy obiektach użyteczności publicznej, utrzymywanie i rozbudowa cmentarzy, opieka nad zabytkami, itp.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno uwzględnia ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko—mazurskiego, będącego podstawowym dokumentem określającym uwarunkowania regionu, który zatwierdzony został uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa, należą:

- a) z zakresu infrastruktury technicznej:
 - budowa GPZ Samin wraz z zasilającymi liniami 110kV,
 - budowa i rozbudowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)
- b) z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej:
 - ochrona zasobów przyrodniczych wybranych alei województwa warmińsko-mazurskiego poprzez poprawę stanu istniejących siedlisk i wykonanie nasadzeń w ramach działań ZIELONA DROGA (WB) Ochrona i zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych pachnicy dębowej oraz siedlisk chronionych gatunków porostów w obrębie cennych przyrodniczo alei na wybranych odcinkach dróg wojewódzkich województwa warmińsko-mazurskiego [*inwestycja wyznaczona dla całego województwa warmińsko-mazurskiego*],
- c) z zakresu infrastruktury społecznej:
 - wsparcie obszaru kultury w województwie warmińsko-mazurskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego [*inwestycja wyznaczona dla całego województwa warmińsko-mazurskiego*],
 - rozwój klastrów energii w województwie warmińsko-mazurskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym [*inwestycja wyznaczona dla całego województwa warmińsko-mazurskiego*].

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

8.1. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenów, dla których konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i gruntów leśnych na cele nieleśne.

8.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Na terenie gminy Dąbrówno nie przewiduje się wyznaczania obszarów wymagających przeprowadzenia procedury scalenia i podziału nieruchomości.

8.3. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

Na terenie gminy Dąbrówno nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.4. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przez obszary przestrzeni publicznej należy rozumieć obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. W granicach tych obszarów w planach miejscowych powinny być ustanowione szczególne zasady prowadzące do ochrony ładu przestrzennego. Jako obszary przestrzeni publicznej wskazuje się:

- tereny lokalizacji usług o charakterze ogólnodostępnym, w tym usług administracyjnych i innych usług publicznych,
- tereny plaż i kąpielisk, place zabaw, skwery i parki, boiska, tereny dostępu do wód publicznych, świetlice wiejskie.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Zakłada się, że realizacja podstawowych celów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno oraz właściwe przygotowanie procesów inwestycyjnych będzie wymagało opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla:

- terenów przeznaczonych na eksploatację kopalni,
- obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz stref ochronnych związanych są z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
- obszarów przestrzeni publicznej.

Granice opracowania planów zostaną szczegółowo określone każdorazowo poprzez uchwały Rady Gminy Dąbrówno o przystąpieniu do opracowania planu, uzależniając je od aktualnych potrzeb. Zakłada się, że w pierwszej kolejności opracowane zostaną plany miejscowe w celach przygotowywania gruntów do procesów inwestycyjnych, w tym pod działalność usługową, a także w celach wyznaczania nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz uporządkowania istniejących zespołów zabudowy w poszczególnych miejscowościach gminy ze szczególnym uwzględnieniem norm i zakazów wynikających z rozmieszczenia terenów w obszarach chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz występowania na tych terenach obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Do obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zalicza się obszary położone na gruntach rolnych klas I-III oraz gruntach leśnych. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne może nastąpić w trakcie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, stosownie do zapotrzebowania, po uzyskaniu stosownej decyzji, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w tym zakresie.

Na dzień sporządzania studium, na terenie gminy Dąbrówno przystąpiono do opracowania następujących projektów:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki ew. Nr 28/1 położonej w obrębie Osiekowo, miejscowości Osiekowo, gmina Dąbrówno,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr ew. 129/1, 133/2, 135/2, 136, położonych w obrębie geodezyjnym Okrągłe, miejscowość Okrągłe, gmina Dąbrówno,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren zlokalizowany w sąsiedztwie ul. Dworcowej oraz ul. Ostródzkiej, Gmina Dąbrówno,

- zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy i Wsi Dąbrówno dla działki ewidencyjnej nr 530/9, w obrębie geodezyjnym Dąbrówno, Gmina Dąbrówno,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Lewałd Wielki w sąsiedztwie jeziora Dąbrowa Mała oraz części obrębu geodezyjnego Dąbrówno w sąsiedztwie jezior Dąbrowa Mała oraz Okrągłe, Gmina Dąbrówno,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o nr ewidencyjnym 76 w obrębie 006 Jabłonowo, gmina Dąbrówno,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ew. Nr 164/1 i 164/2 położonych w obrębie Brzeźno Mazurskie, miejscowości Kalbornia, gmina Dąbrówno.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

10.1. TERENY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnictwo na obszarze gminy Dąbrówno jest jedną z podstawowych funkcji. Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej przeznaczone są w studium na kontynuację działalności rolniczej. Funkcje rolnicze na obszarach o znacznym potencjale rolniczym powinny zostać utrzymane. Możliwe jest jednak przeznaczenie ich, zgodnie z potrzebami właścicieli na:

- a) cele mieszkaniowo – usługowe i działalności gospodarczych - dotyczy wyłącznie obszarów wyznaczonych na te funkcje w niniejszym Studium gminy i kształtowania zabudowy na zasadach określonych w Studium;
- b) lokalizację instalacji z odnawialnych źródeł energii – z uwzględnieniem przepisów odrębnych,
- c) zagospodarowanie terenów dostępu do wód publicznych,
- d) zalesianie gruntów nieprzydatnych pod rolnictwo,
- e) lokalizację kopalni kruszywa naturalnego – na terenach udokumentowanych i spodziewanych (po ich udokumentowaniu) złóż kruszywa i zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ramach rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarze gminy zaleca się:

- a) uwzględnianie ekorozwoju w działaniach zmierzających do wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- b) prowadzenie polityki sprzyjającej powstawaniu gospodarstw lub łączeniu gospodarstw o znacznych arealach, umożliwiających ukierunkowanie produkcji rolnej oraz skuteczne ograniczanie zanieczyszczenia środowiska, przy czym rozwiązania takie nie powinny prowadzić do obniżenia różnorodności biologicznej terenów rolnych;

- c) przeznaczanie gruntów rolnych pod inwestycje związane z rozwojem osadnictwa, infrastruktury technicznej, w tym obsługi transportowej oraz zalesienia wyłącznie w niezbędnej ilości,
- d) wspieranie działań zmierzających do wielokierunkowego rozwoju rolnictwa, rozwoju bazy przetwórczej i magazynowej, łączenia produkcji rolnej z przetwórstwem i agroturystyką,
- e) uruchomienie produkcji zdrowej, ekologicznej żywności, przy założeniu ograniczenia wykorzystania środków chemicznych i zmian w sposobie upraw
- f) wspieranie działalności gospodarczej uzupełniającej działalność rolniczą,
- g) dążenie do zmniejszenia odpływu substancji biogenych i organicznych do gruntu i wód poprzez popularyzację zasad dobrej praktyki rolniczej, w tym poprzez prawidłowe nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin,
- h) gromadzenie nawozów organicznych wyłącznie na izolowanych płytach gnojowych, zabezpieczonych przed przesiąkaniem odcieków do gruntu,
- i) duże ферmy zwierzęce powinny spełniać normatywne wymogi ochrony środowiska w zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, gleby oraz powietrze,
- j) wprowadzenie zakazu lokalizacji nowych ferm zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na obszarach cennych przyrodniczo.

10.2. TERENY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Administracyjnie lasy na terenie gminy Dąbrówno należą do Nadleśnictwa Nidzica, Nadleśnictwa Lidzbark oraz Nadleśnictwa Olsztynek, które nadzorowane są przez RDLP w Olsztynie. Przynależą one do Obszaru Funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Ogólna powierzchnia Lasów Państwowych na terenie gminy wynosi 1942,65 ha.

Na obszarze Nadleśnictwa Olsztynek lasy na gruntach położonych w gminie Dąbrówno zajmują powierzchnię 1621,81 ha. Nadleśnictwo Lidzbark zajmuje 159,36 ha (w tym powierzchnia leśna 106,43 ha), natomiast nadleśnictwo Nidzica - 125,40 ha.

Gmina Dąbrówno charakteryzuje się niską lesistością wynoszącą 14,58 % (dane GUS na 2020 rok), co sprawia, że gmina należy do gmin o najniższej lesistości w województwie. Lasy występują na terenie całej gminy w postaci rozproszonych enklaw, o niewielkich powierzchniach oraz jednego zwartego kompleksu w północno-wschodniej części gminy, który należy do Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich.

Lasy w obrębie granic gminy nie tworzą zwartych kompleksów leśnych, za wyjątkiem jednego kompleksu w północno-wschodniej części. Głównie są to niewielkie powierzchnie w postaci enklaw, które wraz z innymi mniejszymi powierzchniami zadrzewień, rzekami, jeziorami oraz torfowiskami tworzą tzw. korytarze ekologiczne, dające między innymi możliwość migracji zwierząt

Na terenie poszczególnych Nadleśnictw część lasów została uznana jako lasy ochronne. W Nadleśnictwie Olsztynek całkowita powierzchnia lasów ochronnych na terenie gminy wynosi 293,7

ha, z czego drzewostany wodochronne stanowią 41,13ha, drzewostany glebochronne 98,45 ha, ostoje zwierzyny 20,99 ha, a cenne fragmenty rodzimej przyrody 130,80 ha. Nadleśnictwo Lidzbark posiada 8,44 ha lasów ochronnych na terenie gminy, które zostały zakwalifikowane jako lasy wodochronne. Natomiast do Nadleśnictwa Nidzica na terenie gminy Dąbrówno należą lasy zakwalifikowane jako ostoje zwierząt chronionych - 2,39 ha. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną zapewniającą utrzymanie spełnianych funkcji ochronnych. Istnienie takich form ochronnych na terenie lasów w gminie Dąbrówno w sposób zasadniczy wpływa na możliwości ich wykorzystywania dla celów rekreacyjnych. Racjonalna gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, ochronę wód powierzchniowych oraz głębinowych.

Gospodarka leśna powinna być ukierunkowana na działania zmierzające do takiego ukształtowania struktury lasów oraz ich wykorzystania, aby możliwe było zachowanie produktywności, bioróżnorodności i potencjału ochronnego i regeneracyjnego. Ochrona lasów, ich trwałości i ciągłości, powinno stać się podstawą gospodarki leśnej.

W odniesieniu do obszarów leśnych i zadrzewionych postuluje się podejmowanie następujących działań:

- a) utrzymywanie, ochronę i kształtowanie terenów leśnych poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami leśnymi,
- b) eksponowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasów, szczególnie w planach urządzeniowo-leśnych,
- c) zachowanie i przywracanie biologicznej różnorodności lasów,
- d) tworzenie nowych obszarów leśnych i wzbogacanie ich poprzez dolesienia, prowadzenie zalesień terenów o słabej bonitacji gleb, mało przydatnych do innych celów, pod zalesienie mogą być przeznaczane grunty dotychczas użytkowane jako rolnicze, w pierwszej kolejności najmniej przydatne dla rolnictwa,
- e) różnicowanie funkcji lasów poprzez pełnienie również funkcji społeczno – turystycznej przy zachowaniu zasady niedopuszczania do zagrożenia trwałości i jakości zasobów leśnych,
- f) promowanie zadrzewień śródpolnych dla wzbogacenia krajobrazu, zwiększenia retencji wody oraz poprawy warunków klimatu lokalnego.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

11.1. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

Na terenie gminy Dąbrówno występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Obszary zostały wskazane na załącznikach graficznych studium, zgodnie z granicami zasięgów wód określonymi na mapach zagrożenia powodziowego opublikowanymi przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Zagospodarowanie terenów w granicach obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi jest ograniczone i powinno odbywać się na zasadach określonych w Ustawie Prawo wodne, ze szczególnym uwzględnieniem zakazu gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, a także lokalizowania nowych cmentarzy.

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadzone powinny zostać ograniczenia w zabudowie. Ewentualne dopuszczenie realizacji zabudowy powinno zostać obwarowane koniecznością wykazania, że nie będzie ona zwiększała ryzyka powodziowego.

11.2. OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Dąbrówno nie wskazano obszarów osuwania się mas ziemnych, jednak obszary o predyspozycjach do powstawania osuwisk występują głównie na zboczach dolin rynnowych. W szczególności tereny zagrożone osuwiskami dotyczą zboczy rynny jez. Mała Dąbrowa i rzeki Wel oraz zboczy nad jez. Okrągłym.

Należy unikać zabudowywania terenów narażonych na osuwanie. Należy je zagospodarowywać trwałą zielenią, głęboko się ukorzeniającą.

12. OBSZARY WYSTĘPOWANIA SUROWCÓW NATURALNYCH, W TYM OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Złoże kopalin

Poniżej przedstawiono wykaz złóż według ewidencji Państwowego Instytutu Geologicznego. Lokalizacja złóż została zaznaczona na rysunku studium.

Tabela 11

Udokumentowane złoże kopalin na terenie Gminy Dąbrówno						
ID złoże (numer systemowy)	Miejscowość, Obręb	Rodzaj surowca	Organ zatwierdzający dokumentację	Znak i data decyzji zatwierdzającej dokumentację złoże	Zasób bilansowy złoże (tyś. m ³)	Powierzchnia złoże (ha)
KN 11995	Fiugajki	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	OŚ-GW.7427.7.2011 z dnia 07.04.2011	A+B 0,00	11,96
					C1 2100,83	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 15186	Fiugajki I dz. 2/2	kruszywa naturalne	-	-	A+B 0,00	1,97
					C1 357,42	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 8812	Gardyny cz. dz. 100	kruszywa naturalne	Wojewoda	OŚR/O.II.7414/17-38/00 z dnia 14.11.2000 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	9,00
					C1 1281,85	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 10386	Gardyny II	kruszywa naturalne	Wojewoda	ŚR.II.7414/15/05 z dnia 03.08.2005 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	28,16
					C1 2073,48	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 13621	Gardyny III dz. 149/35	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.47.2016 z dnia 29.08.2016 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	11,86
					C1 1906,62	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 17989	Gardyny IV Dz. 149/32, 157/3, 157/5	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.54.2015 z dnia 15.01.2016	A+B 0,00	6,27
					C1 0,00	
					C2 388,63	
					D 0,00	
KN 18180	Gardyny V dz. 88/1	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.24.2016 z dnia 24.05.2016	A+B 0,00	23,91
					C1 1628,00	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 1482	Grzybiny – Kalbornia	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.20.2013 z dnia 10.04.2013 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	82,56
					C1 2050,62	
					C2 388,63	
					D 0,00	
KN 1483	Kalbornia Brzeżno Mazurskie, dz./cz.dz. 61/4,61/5,61/7,63, 65,66,67,69,70,71,72,7 3,74/3,74/5,74/7, 74/8,74/10,76/1, 87/1,88/3,89/3,135,13 6,137,138,141,142	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	OŚ.751-4/6/06 z dnia 30.01.2006 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	27,71
					C1 2150,72	
					C2 0,00	
					D 0,00	
KN 4579	Kalbornia-Mosznica Leszcz, Brzeżno Mazurskie, Mosznica, Jankowice, Ruskowo	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.26.2022 z dnia 05.08.2022 (eksploatacja złoże zaniechana)	A+B 0,00	196,28
					C1 0,00	
					C2 11227,98	
					D 0,00	
KN 19209	Kalbornia-Mosznica I	kruszywa	Marszałek	GW.7427.36.2018	A+B 0,00	32,56

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno

	Leszcz, dz. 111, 112, 133/4 i 133/7, Brzeźno Mazurskie, dz. 1	naturalne	województwa	Z dnia 19.09.2018	C1 3508,53 C2 0,00 D 0,00	
KN 20746	Kalbornia-Mosznica 2 Leszcz, dz. 8, 39/4, 42, 43, 73/2, 77, 115/7	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.27.2022 z dnia 05.08.2022	A+B 0,00 C1 2521,32 C2 0,00 D 0,00	19,04
KN 10326	Osiekowo	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.3.2016 z dnia 29.02.2016 (eksploatacja złoża zaniechana)	A+B 0,00 C1 9413,40 C2 0,00 D 0,00	55,57
KN 16779	Osiekowo I dz. nr 15	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.22.2014 z dnia 26.05.2014	A+B 0,00 C1 4087,12 C2 0,00 D 0,00	40,1
KN 17094	Osiekowo I/1 Osiekowo dz. nr 15/2	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.5.2014 z dnia 23.04.2014	A+B 0,00 C1 82,99 C2 0,00 D 0,00	1,98
KN 17095	Osiekowo I/2 Osiekowo dz. nr 15/3	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.6.2014 z dnia 23.04.2014	A+B 0,00 C1 167,52 C2 0,00 D 0,00	1,91
KN 10069	Samin (brak danych dotyczących lokalizacji)	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.15.2012 z dnia 28.12.2012 (złoża skreślone z bilansu zasobów)	A+B 0,00 C1 0,00 C2 0,00 D 0,00	1,85
KN 16449	Samin I	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.17.2013 z dnia 12.04.2013	A+B 0,00 C1 3741,42 C2 0,00 D 0,00	16,21
KN 16580	Samin I/1	kruszywa naturalne	Marszałek województwa	GW.7427.18.2013 z dnia 10.04.2013 (eksploatacja złoża zaniechana)	A+B 0,00 C1 102,67 C2 0,00 D 0,00	2,00
KN 13768	Tułodziad dz. 222, 225	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.751-9/09 z dnia 15.04.2009	A+B 0,00 C1 84,72 C2 0,00 D 0,00	1,95
KN 17124	Tułodziad I dz. nr 220	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.7.2014 z dnia 16.05.2014	A+B 0,00 C1 154,61 C2 0,00 D 0,00	1,94
KN 17125	Tułodziad II dz. nr 221	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.8.2014 z dnia 16.05.2014	A+B 0,00 C1 175,78 C2 0,00 D 0,00	1,93
KN 17197	Tułodziad III dz. nr 5/2, 4/1	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.9.2014 Z dnia 01.07.2014	A+B 0,00 C1 172,81 C2 0,00 D 0,00	1,92
KN 19907	Tułodziad IV dz. nr 2/2	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.8.2020 Z dnia 16.06.2020	A+B 0,00 C1 427,23 C2 0,00 D 0,00	1,98
KN 19906	Tułodziad V dz. nr 12/6	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.10.2020 Z dnia 16.06.2020	A+B 0,00 C1 311,16 C2 0,00 D 0,00	1,92
KN 20031	Tułodziad VI dz. nr 220	kruszywa naturalne	Starosta Ostródzki	RLŚ.6528.11.2020 z dnia 08.10.2020	A+B 0,00 C1 348,74 C2 0,00 D 0,00	1,97
KN 17519	Wądryń	Kreda jeziorna	Marszałek województwa	GW.7427.2.2015 Z dnia 11.02.2015	A+B 0,00 C1 807,72 C2 0,00 D 0,00	17,12
KR 193	Wądryń	Kreda jeziorna	Wojewoda	OŚ.II-7514/26-18/95 z dnia 15.12.1995 (eksploatacja złoża)	A+B 0,00 C1 229,65 C2 0,00	5,36

				zaniechana)	D 0,00	
KR 6707	Wądryń II dz. nr 556, 557/1, 557/2, 558, 559, 560 541	kruszywa naturalne	Wojewoda	OS.II-7514/26-19/95	A+B 0,00	2,44
				Z dnia 15.12.1995	C1 103,40	
				(eksploatacja złoża zaniechana)	C2 0,00	
					D 0,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>

Na podstawie kart złóż dostępnych na portalu geoportal.pgi.gov.pl/midas-web, zasoby geologiczne w filarach ochronnych posiada złożo Kalbornia-Mosznica. Poza wskazanym złożem, nie udokumentowano geologicznie kopalni, których eksploatacja byłaby możliwa i opłacalna sposobem podziemnym. Wobec tego nie występują też filary ochronne złóż takich kopalni. Na obszarze gminy występują kopaliny pospolite, które eksploatuje się sposobem odkrywkowym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi złoża kopalni podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalni, w tym kopalni towarzyszących. Eksploatację złoża kopaliny należy prowadzić w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Eksploatacja złóż powinna być prowadzona z zachowaniem wymogów ochrony środowiska, w tym ochrony złoża i obiektów budowlanych, z nimi sąsiadujących, wraz z określeniem warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego.

Dla terenów sąsiednich, nie objętych eksploatacją, każdorazowo należy ustalać pasy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wydobycie złóż w granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody uzależnione będzie od zachowania stosownych przepisów odrębnych obowiązujących w granicach tych terenów.

Dopuszcza się eksploatację złóż zgodnie z obowiązującym prawem geologicznym oraz przepisami w zakresie ochrony przyrody i środowiska, wód podziemnych i innych ustaw.

Należy dążyć, zgodnie z przepisami odrębnymi do pełnej i racjonalnej eksploatacji kopalni, a po ich wyeksploatowaniu należy przeprowadzić rekultywację w kierunkach: rolnym, leśnym, wodnym lub łączącym wymienione, zgodnie z wymaganiami określonymi w oparciu o ustalony kierunek rekultywacji.

Tereny i obszary górnicze

Na terenie gminy Dąbrówno ustalono następujące obszary górnicze (o statusie aktualne):

nazwa przestrzeni	numer w rejestrze	położenie	złóże	data wyznaczenia
Tułodziad	10-14/3/236	Tułodziad, dz. 222, 225	Tułodziad	2010-06-21
Tułodziad III	10-14/5/466	Tułodziad, dz. 4/1, 5/2	Tułodziad III	2015-04-17
Tułodziad I	10-14/6/615	Tułodziad	Tułodziad I	2019-07-23
Tułodziad II	10-14/6/616	Tułodziad, dz. 221	Tułodziad I	2019-07-23
Samin I	10-14/5/476	Samin, dz. 32, 33, 34, 37	Samin I	2015-08-12
Wądzyn	10-14/5/498	Wądzyn, dz. 3, 4	Wądzyn	2015-12-30
Mosznica pole S	10-14/6/612/b	Brzeźno Mazurskie, dz. 4/1, 6/13, 151/1	Kalbornia-Mosznica 1	2019-07-02
Mosznica pole N	10-14/6/612/a	Leszcz, dz. 111, 112, 133/4, 133/7, Brzeźno Mazurskie, dz. 1	Kalbornia-Mosznica 1	2019-07-02

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>

W granicach obszarów górniczych należy zachować wszelkie normy dotyczące bezpieczeństwa powszechnego zgodnie z przepisami odrębnymi w szczególności dotyczące zagrożeń wodnych, osuwiskowych oraz zagrożeń pożarowych itp. W obszarach górniczych wprowadza się zakaz zabudowy z wyłączeniem obiektów i budynków związanych z eksploatacją kopalni (obiekty kubaturowe, urządzenia komunikacyjne oraz urządzenia pomocnicze). W sąsiedztwie terenów objętych eksploatacją należy wyznaczać pasy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W granicach gminy Dąbrówno nie występują Pomniki Zagłady i ich strefy ochronne, o których mowa w przepisach Ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120 z późn. zm.).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie gminy Dąbrówno nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

Rekultywacji podlegać będą obszary po eksploatacji kruszyw. Zgodnie z punktem 12 studium, rekultywację po eksploatacji należy prowadzić w kierunkach: rolnym, leśnym, wodnym, gospodarczym lub łączącym wymienione zgodnie z wymaganiami określonymi w oparciu o ustalony kierunek rekultywacji.

Na obszarze gminy nie wyznaczono terenów zdegradowanych.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Dąbrówno nie występują tereny zamknięte i ich strefy ochronne.

16. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ Z OZE O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

W studium, na mapie „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” (zał. nr 2A), wskazuje się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW – elektrownie fotowoltaiczne wraz ze strefami ochronnymi.

17. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Opracowane został zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503) oraz w związku z realizacją uchwały Nr XL/261/2021 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest jednym z najważniejszych dokumentów planistycznych. Sporządzane jest w celu określenia polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast jego ustalenia są wiążące dla sporządzanych miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dzięki którym wizja zawarta w studium przekłada się na lokalne prawo i kształtuje rozwój gminy.

Analiza dotychczas obowiązującego studium, długi okres od jego uchwalenia oraz zmiany w przepisach prawa dotyczących planowania przestrzennego i sposobu sporządzania opracowań planistycznych oraz mała czytelność załączników graficznych, wskazały na konieczność

opracowania na nowo całego dokumentu studium. Uznano, że zasadnym będzie sporządzenie nowego dokumentu, a nie jedynie zmian fragmentów dotychczas obowiązującego dokumentu. Ze względu na konieczność utrzymania ciągłości polityki przestrzennej gminy, która jest realizowana poprzez obowiązujące do czasu przyjęcia niniejszego studium, zdecydowano się na utrzymanie dotychczasowych kierunków rozwoju przestrzennego.

Aktualizacji uległa również część zawierająca uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy, która zawierała dotychczas informacje nieaktualizowane od powstania studium. Oprócz przesłanek prawnych główną motywacją dla aktualizacji tej części było przekonanie, że tylko dobrze rozpoznane uwarunkowania mogą być podstawą do prawidłowego wyznaczenia kierunków rozwoju gminy.

W wyniku przeprowadzenia analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, stwierdzono, że w gminie Dąbrówno rezerwa terenów wyznaczonych w dotychczasowym dokumencie studium i planach miejscowych jest wystarczająca do zaspokojenia prognozowanego zapotrzebowania na tereny o funkcji mieszkaniowej, usługowej, rekreacyjnej i produkcyjnej.

Dokument studium składa się z dwóch części:

Część I studium zawiera uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy, czyli opis czynników przyrodniczych, demograficznych, społecznych i ekonomicznych, kształtujących politykę przestrzenną gminy wraz z graficznym przedstawieniem uwarunkowań (załącznik nr 1A w skali 1:25000).

W części II, w oparciu o kryteria opisane w części uwarunkowań, określono kierunki i wskaźniki w zakresie przeznaczenia oraz sposobów zagospodarowania i użytkowania terenów gminy, zarówno w sposób opisowy, jak i na załączniku graficznym (załącznik nr 2A w skali 1:25000), określając tym samym politykę przestrzenną gminy.

Obszar gminy Dąbrówno został podzielony na 3 strefy polityki przestrzennej, wyodrębnione ze względu na charakter środowiska przyrodniczego, stan zabudowy i zagospodarowania oraz wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną oraz naturalne warunki fizjograficzno – przyrodnicze. Wyróżniono następujące strefy:

- I – przyrodniczo-krajobrazową,
- II – mieszkaniowo-rekreacyjną,
- III – rolniczo-gospodarczą.

Zasady i wytyczne dla gospodarowania w poszczególnych strefach zostały opisane w pkt. 1.2 niniejszego dokumentu.

Na terenie gminy wydzielono dwie grupy obszarów funkcjonalnych: stan istniejący oraz kierunki zmian w przeznaczeniu terenów. Dokument wyróżnia kategorie przeznaczenia terenów,

wpływające w sposób istotny na charakter użytkowania przestrzeni. Są to następujące kategorie użytkowania:

- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, które stanowią zdecydowaną większość wyznaczonych w studium kierunków zagospodarowania. Są one także kontynuacją realizacji polityki przestrzennej wyznaczonej przez dotychczas obowiązującym studium, w niektórych miejscach nieznacznie skorygowanymi granicami, dostosowanymi do podziałów geodezyjnych.
- tereny zabudowy turystyki i rekreacji - tereny wyznaczono zgodnie z dotychczasową polityką przestrzenną, znajdują się głównie w okolicach jezior,
- tereny zabudowy produkcji, składów, magazynów - pokrywają się w części z obszarami określonymi w dotychczasowej polityce przestrzennej jako tereny działalności gospodarczej.

Pozostałe obszary gminy to:

- rolnicza przestrzeń produkcyjna – tereny stanowiące kontynuację wyznaczonych w dotychczas obowiązującym studium obszarów produkcji rolnej wysokiej jakości oraz obszarów aktywizacji rozwoju wielofunkcyjnego, wobec których studium dopuszczało zabudowę związaną z rolnictwem,
- tereny lasów – obszary występowania użytków leśnych,
- tereny wód i zieleni - obszary występowania wód powierzchniowych oraz różnego rodzaju zieleni.

Poszczególnym kategoriom terenów przypisane zostały odpowiednie wskaźniki i parametry dotyczące ich zagospodarowania, dostosowane do występujących uwarunkowań i przyszłych zamierzeń inwestycyjnych wynikających z ogólnej polityki gminy. Wskaźniki te winny być doprecyzowywane i uszczegółowione na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie, w granicach dopuszczonych przez obowiązujące na danym terenie przepisy odrębne, na wszystkich terenach w granicach opracowania Studium, dopuszczono realizację terenów zieleni (nieurządzonej, urządzonej, izolacyjnej), sportu i rekreacji (parki, boiska, place zabaw, plaże itd.), terenów dróg i parkingów oraz tereny komunikacyjne, które stanowią niezbędne dla zachowania ładu przestrzennego uzupełnienie dla zagospodarowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania, terenów poszczególnych osad i miejscowości.

Studium wskazuje również tereny lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł – instalacji fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Realizacja kierunków polityki przestrzennej pozwoli wykorzystać walory przestrzeni gminy, stwarzając warunki inwestycyjne dla mieszkańców i zapewniając racjonalny rozwój gminy.